

FOUNDED 1893

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Марні дискусії

Ясно, що нісенітним є твердження китайських комуністів, начебто більшість з них змінила свою атомову політику. Супроти Китаю, з уваги на вийзд Хрущова до Америки. Бож вони зірвали ту угоду 20-го червня 1959-го року, з шойно 23-го липня того року прийняв до СРСР Річард Ніксон, який, вернувшись після того до Вашингтону, по-рекомендував був Д. Д. Афізенгаверові за-просити Хрущова. Отож ті події не стояли ні в якому взаємному зв'язку. Зате куди переконливіше звучить — за американською пресою — ревізія советського становища щодо китайської атомової зброї в зв'язку з агресивністю комуніо — китайської політики, яка виявлялась у відношенні до Формози, Тибету, і Середнього Сходу. Побачивши реакцію ЗДА на масове обстрілювання китайськими комуністами острівів Кіюмі і Матсу та на кривавий переворот в Іраку, що стався з тихою допомогою Пейлінгу, советські правителі, очевидно, задумалися, чи варто допомагати таким союзникам, які діставши атомову зброю, можуть спровокувати третю світову війну. Ажме Мао Тсе-тунг діяльно заявив, що йому байдуже, чи в отій війні згинуть Європа й Америка. бо — мовля, — коли б при тому згинувло й 300 мільйонів китайців, то все ще 300 мільйонів залишатимуться і будуть панувати у світі. Не дивина, що кремльським панам така перспектива не до вподоби.

МОЇ ЗУСТРІЧІ Й РОЗМОВИ
З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦЯМИ

МОИЗ КИСЛИНГ
(Moise Kisling — 1891-1960)

В 1959 р. Музей-Замок у Кань улаштував Кієліну чималу його ретроспективу: великі портрети, "ню", красида з Санарі, кїти. В Санарі комо Тульню він був осїсїя з дружиною-француженкою, мав сина, який по матерї пішов у симпатичного французї і вибрав на смїливого авїатора. Пїшло відкривалася виставка Кієліна, було багато людей, успіх. Після відкриття пїш з друзими смачно поговорїя, подїляючи з балюною канїською море, Атлїб, гори Вансу. На

УКРАЇНА В АНГЛОМОВНИХ ЕНЦИКЛОПЕДІЯХ

прибула перша невелика група переселенців з Австрії. Ця стаття має кілька бібліографічних гасел і відсилає читача до окремої статті "Іміграція галицька" (в тім самім томі на стор. 3-4), яка має лівні хибні щодо термінології, але назгала подас правильно історію української іміграції до Канади.

● **Комуні. китайські радіо** оголошало повідомлення про неспілкування Америки в минулий понеділок підземної атомової детонації, назвавши її «глухим» над атомним договором, дарма що той договір не забороняє підземних атомових експериментів. Китайські комуністи використовують цю останню американську детонацію для ще більшого дискредитування СРСР, і як ніби дає себе обманути американським імперіалістам».

було досі — з громадянством
та шкільною адміністрацією

т. Гейдараевский. В 22 Юзиге Саразена '29

Як подають звітодавці з "поля бою", американське учителство за останні роки перейшло поважно на метаморфозу. Розвиток новітньої техніки, а внаслідок цього зміна економічно - соціальних умовин захопили й маси відданою своїй відповідальній праці учителства. Архаїчні обставини, старовістські норми лояльності супроти своїх "хлопчиків" і "дівчаток" не вистимали. Мушкетер Іван Кузьмович, що виступав на підтримку лісозрубачів і звідтих лісозрубачів і звідтих до дядька на шахту:

сової інтеграції.

к. Т. К.

1894

ИМ ГАРЧИЙ. ”

Юзисе Саразаре '238 стор

БАТЬКИ! Зв'яжіть замочок ваших дітей а найстаршого найбільшою а найбагатшою українського національного установаю поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб заперити їм крашу будучини, а нашім громаді у вільному світі новогосподоства!

ЖОРЖ БУШ
(Georges Bouche — 1873-1934)

Хтось спитав би: „Жо такий Буш?“ Якби спитати про це Катю Граноф, то вона обурилася б і закричала: „Як то, хтось не знає того геніяльного Буша?“ Нещодавно наповілила мільйонерка که раз покасала олії Буша в своїй новій

Зад дванадцять років їде, «вина не на життя, а на смерть» між Касею і Грановію, бо Касею наміслився спустити з першого поверху свого музею «геніяльного» Буша і розмістити його картини внизу, між мистцями «Осіньного Салону». Вона випустила люксове видання про свого протеже і скрізь робить йому наймовірнішу рекламу. Це тут, у галерії Каті, я мав приємну зустріч з Бушем. Кремезна, висока людина, просто одягнута. Тихий, наче фармер з Тулузю. Велика голова з великим лобом, і вся лича. Він давно помер, а син осі

ВІД РЕДАКЦІЇ: З цією останньою статтею О. Грищенка закінчуємо його спогоди про французьких мистців. Вони появлялись окремим книжковим виданням з додатком численних ілюстрацій і статті про малюрку Союю Левицьку, що вже була друкована в журналі „Київ”.

На запити деяких читачів, чи ці спогоди писав автор українською мовою, чи вони перекладені з французької, відповімо: мовою українською. Рукопис цих спогодів зберігався в Фонді Грищенка в Нью-Йорку.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 20-го ДО 24-го ТРАВНЯ 1963 Р., НА „СОЮЗІВЦІ," КЕРГОНКСОН, Н. Й.

ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

Звіт головного радного Василя Гузара

At this time, I would like to thank the delegates of the 25th Ukrainian Nat'l Ass'n Convention for the honor and confidence they have placed in me by re-electing me to the office of Supreme Advisor.

At the request of President Joseph Lesawyer, I attended the Ukrainian Youth League of North America National Sports Rally at Johnson City, New York. I was given the honor of extending greetings from the officers and members of the organization I also presented the trophies to the winners of this large sports turnout. Summer months found me visiting local and nearby city branches along with their affairs and picnics. At the 25th Anniversary of the Ukrainian American Club, which celebrated its 25th year of service to the Ukrainians of the Rochester area, I acted as General Chairman, and all UNA Branches from Auburn, Syracuse and Rochester were represented.

At the request of Secretary, Mr. Padoch, I attended the 45th Anniversary of St. Michael's Society Branch 121 of Rome, New York, on September 30. I explained to the American Ukrainian youth the wonderful benefits they could enjoy by being members of the Ukrainian National Association, and why it is their proud duty to keep their Ukrainian heritage alive.

Many of the Rochester district meetings were held here in Rochester this year and because of the distance in traveling our meetings were mostly represented by all Rochester branches. We do hope that this session of the Supreme Assembly may settle the district problem of certain cities as asked by the Auburn delegation at the last Convention from the floor. Plans have been discussed to hold the 70th Anniversary of the Svoboda. We plan to hold a seminar type program for this affair.

As for the District, many of our officers who have worked hard for the UNA and many others have had difficulty gaining new members. Plans are being worked out to have the smaller branches merge with the larger ones. This plan may be a great gain for the UNA in membership and can help strengthen our local organization.

Among the Ukrainian youth, our Soyuzivka is playing a great part in gaining members. Interest is also shown in the Ukrainian Cultural Courses more and more each year.

As chairman of the Taras Shevchenko Memorial Fund drive, I wish to say that our goal of \$10,000 will soon be reached.

At the request of the Secretary Mr. Padoch, I visited our Manchester, New York, Branch to settle a misunderstanding about our insurance plans by some of the members.

Recently at the Ukrainian Youth League of North America National Rally held in Rochester, New York, the president, Mr. Joseph Lesawyer, was guest speaker. I presented the trophies to the Bowling, Basketball and Volleyball winners. This was one of the biggest sports rallies held by the Ukrainian youth and the UNA should be proud that it presented the trophies. The junior basketball winners were the Ambridge, Pa., branch 161 of which Andy Julia is Secretary. The senior title went to the Auburn branch 38.

If you had witnessed the spirit of the youngsters and the love for the sport, you would notice the look on their faces when they received their little trophies. They will remember the UNA for the little token, of which they were so proud. I'm sure that other officers attending this meeting can express the same feeling.

I still hope that in the near future the UNA will take a greater part in sponsoring large sports programs in some centrally located city in the USA or Canada, so that all UNA branches and members can participate.

In conclusion I wish to express my appreciation to the members of the Executive board, the editors of Svoboda and The Weekly for the cooperation and consideration they have given me.

I wish to thank the local officers for the cooperation they have given me in the past and hope they will give me their assistance in the future.

Звіт головного радного Андрія Джули

From our convention to the end of the year 1962, I am happy to report that the months were interesting and fruitful. My first activity was a member of this Assembly was to attend the 60th anniversary of Branch 63, in Ford City. This affair was a twofold banquet. First to pay tribute to its pioneers and to honor their secretary, Michael Turko. Mr. Turko was duly honored for his outstanding work in increasing the branch membership, and for keeping the Ford City branch as the largest branch in Pennsylvania. At this affair, which was held in September, from our neighboring state of Ohio, were present Supreme Advisor, Dmytro Samagala and his wife, and Mr. & Mrs. Nicholas Bobechko, branch secretary of 102, in Cleveland. It was a pleasure to serve as toastmaster at this jubilee.

A few weeks later in October, in the Ukrainian town of Ambridge, the local branches celebrated the Golden Jubilee of the Providence Association and it was an honor as a member of this board to help in this event.

The following week-end was a short jaunt to that wonderful city of Youngstown, Ohio. It was the Golden Anniversary of Branch 230. Our Supreme President, Joseph Lesawyer, also helped to make this jubilee a huge success.

The forty-first annual session of the Pennsylvania Fraternal Congress was held in the Roosevelt Hotel, Pittsburgh, Pennsylvania. Prior to the opening of this session, a regional

(4)

rally of the Western Pa. Ukrainian National Association branches was held on November 11, in the hotel. This rally was well attended and a lively question and answer program was conducted. The moderator was our President, Joseph Lesawyer. On Monday and Tuesday we attended the sessions. I am happy to report to this body that Mr. Lesawyer and myself were very helpful in having Stephanie Wochuck, Supreme Treasurer of the Providence Association of America, elected to the post of second Vice-President. In two years she will be elevated to the office of President. It will be the first time that a representative of a Ukrainian Fraternal organization will serve on the Executive Board of the Pennsylvania Fraternal Congress.

In addition to these events I was kept busy with the Penn-Ohio sports program. As you know, last year the bowling tournament was held in Ambridge, and it is a growing success since we undertook this program in the Penn-Ohio section. In September, our first golf tournament was held in Akron, and arrangements have been completed for the second affair in August. Where, but in Ambridge. Incidentally, this year's bowling tournament was set back a week to May 11. The reason for this was that the committee for the Ukrainian Youth League of North America sports program wanted the week-end of May 4th. We obliged, but we of the Penn-Ohio Bowling Tournament never received any thanks nor publicity in their publications, giving our sports program a boost.

In the 1961-1962 basketball season, Ambridge Branch 161, of the Ukrainian National Association, won the junior championship, sponsored by the Western Pa. League of Catholics. Pictures of these young boys, with their Ukrainian National Association basketball uniforms, and a write-up were sent to the Editor of the Weekly and I hope that this material will appear in the near future in the Weekly. At all of our sessions we talk about the youth and agree that they should be helped in every way. We should carry out this idea in practice at every opportunity.

In my travels, discussions were held with branch secretaries and branch officers, whenever we met. Appearances were arranged for radio interviews for our Executive Board whenever they appeared at any Ukrainian event in the area. Two events occurred last November, when the radio audience in the Penn-Ohio area heard the voices of our Supreme President, Joseph Lesawyer, and the Supreme Treasurer, Stephanie Wochuck of the Providence Association of America.

In my area, I worked with the branch of the Ukrainian Congress Committee and was happy to serve as chairman of the Shevchenko Memorial Committee in the drive to raise funds for the erection of the statue in Washington, D.C. Also in my travels throughout the Penn-Ohio district the children's camp and the cultural courses which are held at the Soyuzivka, I encouraged the members to try and send their children to these summer programs which are held every year. I cooperated with branch officers, whenever they needed help and attended all meetings of the Western Pa. regional branches. When misunderstandings came to my attention, about the Ukrainian National Association, I was always there with the answers as to what our organization does and what it stands for.

At the Loyalty Day parades held in Pittsburgh, I always tried to be present and helped to see that the Ukrainians made a good representation in the event. Captive Nations Week is always held by the Ukrainians and the largest turnout was made last summer at Kenwood Park, where the President of UCCA, Lev E. Dobriansky delivered the main address.

Respectfully submitted,
Andrew Julia

В цьому місці провів нарад перебрав головний предсідник Йосиф Ласочер.

Звіт головної радної Анни Чопик

Повернувшись з Конвенції, де я була вибрана головною радною, я здала справоздачу в мійому Відділі в Бостоні.

В серпні 1962-го року я була присутня на відкритті курсів українознавства на „Союзівці", де я мала нагоду промовити до курсантів.

У вересні 1962-го року, в Мамі Біч, Флориді, під час 29-ої Конвенції Ліги Української Молоді Америки, мені припала честь передати чек від УНСОЮЗУ на \$100 для Фонду Ліги Української Молоді Америки і при тій нагоді зложити привіт від УНСОЮЗУ. Також я мала нагоду в англійській мові підкреслити велику роботу УНСОЮЗУ в користь Ліги Української Молоді Америки від його засновання і взагалі для туг роджені молоді, видаючи для них сторінку в „The Ukrainian Weekly" і всі книжки в англійській мові, як Грушевський History of Ukraine, Ukraine in the 20th Century, Mazepa, translations of writings of Taras Shevchenko, Ivan Franko etc., на які Український Народний Союз видав великі фонди, які допомогли туг родженій молоді пізнати своє українське походження і свої обов'язки до свого українського народу.

У вересні я зложила привіт від УНСОЮЗУ на відвідування 10-ліття Співки Української Молоді Америки, що відбулося в Бостоні з рамені Осередку ім. В. Біласа.

В листопаді 1962-го року я мала припорушення Головного Уряду взяти участь в нараді Нью-Енгланд Фратернал Конгрес, що відбулася в готелю Веллмоу в Бостоні. Були присутні представники від 22 братських організацій — 3-ох польських, французьких, американських, угорських і т. д.

Один референт, котрий доложив великої праці над запитами, що мусять братські організації робити, щоби збільшити і скріпити членство, заявив, що при головних урядках мусять бути, окрім платних урядників, котрі ведуть бізнесові функції даної організації, також платні спеціалісти, котрі планували б всі братські програми і котрі дали б провід Відділам в поширенні братського духа. Лише в той спосіб буде можна придбувати найбільше членів.

Зпочатку року я скликала окружні збори Відділів: 238, 307, 374, 224 та 178 з Манчестер, Н. Й., на котрих ми дискутували проблеми нашої округи, та про кампанії приєднання нових членів. На цих зборах був вибір нових управлі і мене вибрав на голову. Також обговорено план відвідування 70-ліття „Свободи". По тійжй праці урядників Бостонських Відділів відбувся бенкет і бал, на котрім д-р Падоч, головний секретар УНСОЮЗУ виголосив зворушливу промову в українській мові про історію і розвиток „Свободи" та роллю УНСОЮЗУ в українській спільноті. Пан Іван Кокотельський, головний

контролер промовляв в англійській мові. З нагоди свята наш Комітет пожертвував на пресовий фонд „Свободи", „Веселки" і на будову пам'ятника Шевченкові. Я була гостинним на бенкеті і також приготувала виставку В-ва „Свобода".

Час від часу я вислала дописи до „Юкрейніан Віклі" і на прохання Головної Управи дала листові поради на важні проблеми Союзу.

Поза роботою в користь УНС я брала участь в народній праці на терені Бостону. В січні я була присутня в губернатор-стейту Массачусетс Ендикот Пабіді з нагоди підпису прокламції Незалежності та Соборності України, а також виголосила реферат на ту тему на святі влаштованому Востонським Філією УНКА.

На закінчення мого коротенького звіту я хочу подякувати всім Відділам моєї Округи за їх зі мною співпрацю, і заявляю, що буду далі співпрацювати із Союзом Урядом в користь УНСОЮЗУ і буду далі ширити його славу.

Звіт головного радного Івана Одежинського

У цьому звітному періоді, який почався дня 1-го червня 1962-го року а закінчився дня 20-го травня біжучого року, я виконував, подібно як в минулих роках, вже у другій з черги календі — „Сов'язки Головного Радного УНСОЮЗУ".

Завдяки відносно невеликій віддалі місця мого перебування, Філадельфія, від централі УНСОЮЗУ в Джерзі Сіті, я мав змогу бути в постійному персональному зв'язку з членами Екзекутивної і Головного Уряду, що поважно полегшувало мою працю.

Супроти факту, що одною з головних і основних точок діяльності не лише членів Головного Уряду, але й кожного члена УНСОЮЗУ повинно бути дбання за постійний приріст членства нашої організації і її розбудову — я намагався, як і в минулих роках, придбувати нових членів для УНСОЮЗУ.

В загальному, у тому звітному періоді я приснався для УНСОЮЗУ 93 членів, в тому числі три десятитисячні грамоти, сімнадцять п'ятитисячних, а решта між п'ять тисяч і одна тисяча. В загальному сума грамот членів приснається в тому звітному періоді мійому становить більш ніж \$180 000.

Також, в тому звітному часі, я придбав для молодого журналу „Веселка" 25 нових передплатників, без будь-якого звернення з боку Редакції журналу. Крім цього, я розпродав 50 примірників Календарів — Альманахів „Свободи".

Названі мною дві останні точки моєї діяльності (акція для „Веселки" і Альманаху „Свободи") уважаю невідлучною частиною моєї діяльності як головного радного УНСОЮЗУ, з огляду на тісну пов'язаність і велику роллю, яку відіграє „Свобода" в житті УНСОЮЗУ, та серед нашого громадянства і назовні.

Моя праця на становищі секретаря 153-го Відділу УНС ім. Луки Мишуги, яку то сповняю поруч обов'язків головного радного і яка забирає мені багато часу, з огляду на те, що Відділ є одним з найбільших у Пенсильнії, обіймає обширну кореспонденцію Відділу, як також збирання вкладок від членів Відділу. У Відділі діє харитативна служба, яка допомагає членам в одержанні праці та дає допомогу і заступство перед урядовими місцевими чинниками міста Філадельфія. Цю працю в більшості доводиться сповняти мені самому, що, очевидно, йде на добро УНСОЮЗУ.

Веру теж активну участь в Окружній Раді Відділу УНСОЮЗУ, при чому тісно співпрацюю з головним контролером Союзу, д-ром Володимиром Галаном, та молодим, многонайдним головою Окружної Ради Степаном Гавришем та з іншими членами цієї ж Ради.

Однією з найбільших і найважливіших імпрез цієї Ради було влаштування першого в Америці відзначення 70-річчя „Свободи", а зокрема бенкету і полюблених з ним виступів американських політиків, видатних членів Республіканської партії. Бенкет пройшов з повним успіхом, при участі головного предсідника УНСОЮЗУ п. Йосипа Лисогора, головного редактора „Свободи" і коло 250 учасників, в більшості представників наших центральних і локальних організацій.

Як член Головного Уряду я репрезентував цей Уряд на Окружних Зборах в Балтиморі, Мериленді, в листопаді 1962-го року. При тому мусу відмітити назвичайно діловий і на високому рівні перебіг цих Окружних Зборів, на яких обговорено і покладено низку актуальних питань, зокрема найбільше присвячено уваги організації та розбудові цієї Окружної УНСОЮЗУ. Треба підкреслити особливу відданість членів цієї Окружної справи Союзу; таку відданість стрічається лише в найбільш свідомих і активних Округах, які мають територіально близький контакт з Централю. Дай Боже УНСОЮЗУ якнайбільше подібних Округ.

Як представник Головного Уряду УНСОЮЗУ я заступаю разом з іншими членами Екзекутивної нашої організації на бенкеті влаштованому з нагоди 50-річного Ювілею „Провидіння". Цей бенкет відбувся в готелі Бенджамін Фрейклін у Філадельфія.

У характері репрезентанта УНСОЮЗУ я мав нагоду виступати на численних інших бенкетах, імпрезах і т. п., а зокрема на бенкеті з нагоди 20-річчя Першої Української Дивізії УНА в Філадельфійському „Райфл Клуб" і, на Конвенції Союзу Українок Америки, на благословенні відновленого до дому УСТ „Тризуб" та інших.

Я брав також участь в складі української делегації у відкритті сесії стейтсменів Пенсильнії у столиці стейту у Гаррісбурзі. Це відкриття відбулося в дні 1-го квітня 1963-го року. Сесію найвищої стейтсменів лєгіслатури відкрив моїм іменем за Україну Веч. о. Василь Лостин з Філадельфія.

Веручи до уваги, що традиційно УНСОЮЗУ впродовж його 70-річчя існування була завжди, крім забезпеченої діяльності, також і керуючою діяльністю на полі політично-громадському, я уважав за відповідне активізуватися на полі участі в американському - українському політичному житті, по лінії, якою йшов наш незабутній догворічний попередній предсідник бл. п. Дмитро Галичич, який на протязі довгих років був Крайовим Головою Українського Республіканського Комітету.

Попштовком до моєї діяльності в цьому напрямі було в першу чергу звернення Українського Конгресового Комітету Америки, в якому УНКА звертався до членів української спільноти, щоби вони підпідмагали своїми письмовими зверненнями до урядових чинників у Вашингтоні ухвалу про видання ювілейної поштової марки з портретом Шевченка.

Ізучив далі по тій лінії, я уважав відповідним допомогти нашій спільноті здобувати в першу чергу підстави для успішної політичної акції — себто набувати громадянські права. Цю акцію треба перекласти для використання потенціалів, які дімають в українській національній групі.

Великою підмогою в цій праці було моє добре особисте знайомство із сенатором ЗДА, Гюгом Снаттом, який є великим приятелем визвольних змагань українського народу, показом чого були хоча б останні атаки на сенатора Снатта в совєтській пресі, як на захисника українського народу.

Треба підкреслити, що мабуть вперше в історії Пенсильнії американські політичні чинники присвячують належну увагу нашій громаді і з увагою та симпатією слідять за нашою діяльністю та допомагають, зокрема у ділянці на-

бування громадянських прав тим усім, які ще дотепер їх не набули.

Уважаю, що обі мої діяльності доповнюють себе взаємно і є у повній гармонії та приносять користь нашій громаді. Зокрема треба звернути увагу на численну вже нашу молоді професійну інтелігенцію, яка закінчила і закінчує, чи ще далі студіює на високих школах Америки. Ці молоді люди повинні якнайшвидше включитися в активне політичне життя ЗДА. Таким чином вони не лише зможуть допомогти нашій загальній справі, як повноправні громадяни цієї країни, але також матимуть змогу набути під час своїх студій і після них ряд особистих користей, як урядові стипендії, полегші в отриманні відповідних позицій в стейтсменів чи федеральних урядах — що усі разом буде з великою користю для ральних урядів — що усе разом буде великою користю для нашої справи взагалі.

Звіт головної радної Гелен Олек

As one of the newest members of the Ukrainian National Association, I shall submit a short report of my activities since the 25th Convention.

Whenever time permitted, I attended all affairs possible in the Chicagoland area, whether it be a concert, banquet, picnic or any other gathering, be it a function on the North, West or South sides of Chicago.

On August 23 through 25, 1962, at the request of the Supreme President, I attended the Ukrainian Catholic Youth League Convention (now known as the League of Ukrainian Catholics) in Cleveland. At the session and at the banquet I was presented as one of the organizers of this organization and its first Secretary in Chicago in 1933 and now as one of the newest members of the Supreme Assembly of the Ukrainian National Association. I was greeted very graciously, in fact, the Baltimore Committee for the 1963 convention had indicated that they were looking forward to seeing me and some of our Executive Board at the 1963 convention. Mr. Samagala and Mr. Julia were also present.

On December 3, 1962, I had the privilege of being invited to represent the Ukrainian National Association at the 20th Anniversary Banquet of the UPA, held under the auspices of SUMA.

On December 29, 1962, I attended the 50th Anniversary Dinner of the Providence Association. Here, again, I was representing the UNA.

I took an active part in the UNA Day in Chicago held in July, 1962.

In addition, I attended all meetings held by the District Committee of the UNA branches in Chicago.

Anyone who reads „The Ukrainian Weekly" is familiar with my bowling activities in the Chicagoland area. Suffice it to say that I have personally sponsored several bowling teams in the past few years in the name of the Ukrainian National Association. In addition, I was instrumental in promoting the UNA in regional bowling tournaments where UNA trophies were awarded to the King and Queen of Chicagoland bowlers. Bowlers from the north and south sides of Chicago and suburban areas participated in these tournaments.

In addition, I should like to make mention of the fact that I am also a member of the Ukrainian Radio-Hour and sponsor announcements relating to UNA bowling activities.

In October, 1962, the Supreme Office had assigned four branches to me as my responsibility. The branches assigned are Br. 22-259-399 and 472. Since this assignment had been put into effect late in 1962, I must confess that aside from meeting with the respective officers and acquainting them with the fact that I am prepared to extend any assistance or help in any problems which may arise in their respective branches, a great deal had not been accomplished. However, I feel this arrangement of having specific branches assigned has a great deal of merit, since I have already been invited by the officers of the branches assigned to me to attend their meetings.

Whenever the opportunity presented itself, I explained the facilities of the Soyuzivka which included the cultural courses; the housing facilities; recreation facilities, and above all, the Ukrainian atmosphere.

I was privileged to deliver a short lecture on the UNA, what it stands for and as it relates to our American Ukrainian life. This took place at a meeting of St. Joseph's Altar Rosary Society. This, of course, resulted in my being able to enroll 20 members. I have found that this type of contact with specific groups and organizations is quite productive and I shall endeavor to pursue this approach further.

With regard to the Taras Shevchenko Memorial, I have been quite successful in obtaining donations from the American-born for this worthy cause. Since this is my first venture in this area, I have come to the conclusion that the American-born represent a fertile potential for the UNA. It shall be my goal in the coming year to explore it further.

In conclusion, I should like to take this opportunity to thank all those of this Board who have come to my aid in this, the first year, of my office.

В цьому місці нарад провів нарад перебрав заступниця головного предсідника Анна Герман

Звіт головної радної Осипи Олінкевич

За той короткий час моєї праці на цьому новому пості в Українському Народному Союзі небагато вдалося мені зробити.

Щоби розгорнути працю на ширшій ділянці, треба було віддатися їй всецілью, або мати дуже добре і стисло опрацьований план такої праці.

Тринадцятьлітня праця секретарки і співведиці 240-го Відділу та здобувий досвід на союзовому полі, безумовно допомогли мені в цьому.

З доручення Головної Канцелярії, репрезентувала я УНСОЮЗ на 45-му Конгресі Братських Організацій Стейту Огайо, який відбувся в жовтні 1962-го року в Клівленді, про що я своєчасно здала звіт Головній Канцелярії.

Веру активну участь в Окружному Комітеті Відділу УНСОЮЗУ Клівленду та околиці, як його секретарка, вже 8-ий рік, головною якою є п. Дм. Шмагала.

Співпрацюю з Відділами моєї округи, служу порадами відділовим секретарям.

При нашому Окружному Комітеті створився Спортивний (Продовження на сторінці 4-й) ➔

ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

Звіт головної радної
Олени Олінкович

➔➔ (Продовження зі сторінки 3-й)

Клуб, який розпочав свою працю першими змаганнями в турнірі круглих т. зв. Пен - Огайо, який відбувся 11-го травня цього року. В змаганнях взяло участь 46 дружин, Клівленд, Янгстаун, Ембридж.

Вечером відбувся збори в якому взяло участь понад 300 осіб. Промовцем на цьому бенкеті був гол. представник п. П. Лисогір, головний радні п-ве Дм. Шмагала, А. Джула і я склали привіт. Після вечері роздано переможцям трофеї закуплені УНСОю.

Не залишаю позади також і організаційної праці в приєднуванні нових членів, що найкраще виказується статистичні дані нашої Організації.

Маю на меті організувати молодечий відділ УНСОю в Парма, Огайо. В цій справі я вже переговорювала з декількома молодими активними людьми.

Справи молоді треба було б УНСОю присвятити спеціальну увагу. Це зараз дуже актуальне й на часі і УНСОю повинні зайняти певне становище до справи виховання молоді.

Поперше, у власному інтересі, щоб приєднати молоде покоління в членів УНСОю, зацікавити їх, показати їм ціль в цьому та покласти привабливі й працювати для УНС.

Тоді поточимо економічну справу з національною і сповимо свій громадянський обов'язок, задержуючи молоді при своїй громаді.

Зараз УНСОю активної молоді до праці не має, якщо навіть десь є, то це тільки одиниці.

Цьому треба косячею зарадити і знайти підхід до молоді.

Звіт головного радного
Мирона Куропаса

In my first report as a supreme advisor of the Ukrainian National Association, I shall depart somewhat from the pattern established by my predecessors and concentrate my remarks on only one aspect of our organizational framework, namely, the present status of UNA morale. For me, morale is one of the most important factors with which we, the members of the UNA Supreme Assembly, should be concerned. Good morale will help our organization to grow, to prosper, and to make an even greater contribution to the Ukrainian community. Poor morale, on the other hand, can and will negate the most elaborate plans, the greatest aspirations, and the most devoted efforts of our leadership. Organizational morale, therefore, is what will make us or break us in the future. In my conversations with UNA members and executives, in my travels to UNA areas, and in my reading of the UNA press, I have been able to obtain a certain overall picture of the present status of UNA morale. I would like to report on these impressions and, if feasible, suggest some practical solutions.

Before I begin, however, let me insert a word of caution. Nothing of what I will say has been objectively or scientifically validated! This was not my original intention, however. Last February, I prepared a one page questionnaire which I planned to mail to all branch secretaries. On the basis of their replies, I hoped to discover significant trends and to obtain certain statistical clues as to the present status of UNA morale. To bring my project to fruition, however, I needed the addresses of all of our branches and the only place to obtain them was the UNA central office! Unfortunately, the central office refused to supply these addresses stating that it was the policy of the UNA executive to supply to Supreme Assembly members names and addresses of the branches of their Districts. Furthermore, I was informed that my mailing questionnaires to all areas, might infringe on the "area jurisdictions" of other assembly members. The implication was that I should concern myself with my "area" only, or, more specifically, the 4 Chicago branches assigned to me by Mr. Lesawyer last October. What I am about to say, therefore, will be based largely on personal observation, personal inquiry, and personal knowledge. The result, quite naturally, will be a personal conclusion.

Let me begin by stating that if the activity of many of our branches, the tenor of our press, the implications of our correspondence, and the present status of our current membership campaign are fair indications of UNA morale, then morale in our organization is not what it could be. On the whole, our branch secretaries are passive and somewhat indifferent to the efforts of the central office to get "the ball rolling." Branch activity is almost non-existent. Our press, in reporting on UNA activity, lacks originality, creativity, and all of the other facets of exciting journalism. We can't be too severe with our editors, however. They are committed to reporting on UNA activity since the SVOBODA is the UNA organ. If UNA activity is fairly dull then all reports about it will be equally dull. The correspondence which we all receive from the central office is not much better. There seems to be a lack of spark, of enthusiasm, and we find ourselves reading the same kinds of letters over and over again. It seems that everytime the central office turns around the UNA is off on another membership drive. Finally, and this to me is the best indication of our morale, the UNA has not made any significant gains since the last convention. On the contrary, we've pretty much stood still.

In an effort to discover some of the underlying causes for the present level of UNA morale, we must first of all look at ourselves. In the last analysis, the success or failure of the UNA to gain a larger membership in the next three years will largely depend upon you and me, the members of the Supreme Assembly. What we do or fail to do, may well determine the future growth of our organization.

I believe our first step should be to examine what all of us have done during the past year and to decide if we have made full use of our own collective potential. Personally, I don't believe we have. All of us are not alike. Each of us has individual abilities and talents. Some of us are good at signing up new members and have compiled impressive records in this field to prove it; others are unusually glib and can inspire members to action through speeches; still others are good organizers and can run picnics, rallies, and mass meetings with ease. Some of us do well with a pen; others have had some success with youth; still others have managed to cultivate important contacts in other organizations and can obtain an easy hearing with a certain segment of our Ukrainian community. It would seem to me that a central executive that was eager to get things done quickly and efficiently would assess the individual merits of the members of its executive team, and prevail upon them to exert their efforts in those areas where they have demonstrated a certain amount of proficiency and competence. Only in this way will we be assured of some kind of co-ordination of effort, originality, and truly creative and constructive efforts from our supreme assembly.

Secondly, I believe we should carefully consider the current "area" philosophy concerning members of the Supreme Assembly and decide if, under prevailing circumstances, it still meets our needs. To have each of us responsible for our own

geographical area when each of us was elected by a convention consisting of delegates from all of North America, doesn't seem to make much sense. At the next convention each and everyone here will have account to all of the delegates and not just to those from his or her area. It should be obvious to everyone present that if the delegates at the last convention were thinking in terms of geographical area, they certainly wouldn't have elected six of us from Chicago! Our town just isn't big enough for that many Supreme Assembly members to work without getting into each other's way.

Thirdly, it seems to me the UNA has lost some of its contact with the grass roots element of our UNA population. We can talk and write all we want about the encyclopedia soon to be published, our 75,000 members and our 25,000,000 dollars. The average UNA'er, however, will always associate the UNA with that which he sees in his home town. If the local UNA district committee does nothing more than throw an annual picnic, then that will be the image of the UNA district committee. If all that happens in a particular area as far as the UNA is concerned is the yearly UNA branch meeting, then that will be the image the UNA will enjoy in that particular town area.

Fourthly, I believe the UNA has lost much of its original initiative in the local Ukrainian community. There was a time when the UNA sponsored local sports rallies, local sports teams, local cultural affairs, local concerts, and local picnics. Today, these activities have been largely taken over by other Ukrainian organizations with the UNA in the background. With so little local UNA activity in the purely Ukrainian realm, how can we expect to induce Ukrainians to join the UNA out of loyalty to Ukrainianism? Surely, it is not too much to ask that each district committee sponsor more local affairs. I, for one, believe, that such a request would be a welcome respite from the constant badgering about more members. Let's show our members our Ukrainian side. Let's show them locally, where they can profit directly.

Finally, I believe that an important reason for our low morale is due to the fact that many of our branch secretaries don't feel equipped to compete with other insurance companies. It's not so much a problem of rates; taking everything into consideration, our rates are fairly competitive. Rather, it's a matter of sales techniques, of "sell," of image if I may use that word again. People are impressed with insurance agents who visit their homes with handsome, gold-embossed notebooks filled with multi-colored, plastic-enclosed charts and graphs and a special sheet with their name on it headed by "YOUR PERSONAL INSURANCE POLICY." The embellishments have the important psychological effect of impressing upon the customer that here is a representative from a powerful, strong and stable organization. The special sheet is the extra personal touch that often makes the difference between a sale and a loss. Let's send our UNA salesman into the field with something that can work with, something that has appeal, something that will help our representatives tackle our competitors. Let's utilize some of our creative talent and spend a little money. In the end, the results will warrant the financial expenditures.

All of my previous remarks are not intended as criticism of anyone or anything. The present situation in the Ukrainian National Association, while it is not the best, is not the result of any one person's or any one group's inefficiency; nor is the present situation cause for panic or even alarm. The UNA has weathered situations that were far worse and I am fully confident that it will do so again. Still, we should not grow complacent. If we expect to grow, we cannot ignore certain "straws in the wind."

Звіт головної радної
Марії Демидчук

26-та Конвенція УНСА вже друге наближення мене поспіє, збираючи мене головною радною. Перший раз вибрано мене на це почесне місце в 1954-му році на Конвенції у Вашингтоні. Другий раз минулого, сербта 1962 року на Конвенції УНСА в Нью Йорку.

Я на тім місці складаю мою сердешну подяку всім, які вибираючи мене, дали мені змогу працювати в Головному Уряді цієї великої і всім нами ціненої організації.

Моя праця як Головної Радної було звернена в першу чергу на організування членів. Хоч звичайно по Конвенції та праця йде дуже поволі, то мені все таки вдалось досягти деякий успіх, беручи до уваги малу місцевість. Я здобула до січня 1963-го року 9 нових членів.

На протязі 20 років я секретарювала у 293-му Відділі, який я розбудувала і зробила одним із солідних відділів УНСА на членів Нью Йорку. Минулого року наш 293-й Відділ відвідував своє 40-ліття. З цієї нагоди я разом з іншими урядниками і членами знайлась імпрезою, яка відбулась 2-го грудня 1962-го року. На цей наш ювілей загощив голова п. П. Лисогір і секретар д-р Я. Палдох. Оба головні урядники виголосили відповідні промови, які відібрали широким відгуком в нашій громаді. Сам ювілей був успішний головно тим, що було багато нашої молоді, яка також брала участь у виконанні програми.

В нашій місцевості (С. Бруклін) є Комітет всіх товариств, в яким я беру активну участь. Минулого року головною ціллю нашої Комітету була збірка фондів на пам'ятник Шевченкові. Наш 293-й Відділ УНСА жертвував \$50. Крім збірки фондів наш Комітет влаштував 2 свята, роковини Т. Шевченка і роковини Листопадового Зриву. На терені Нью Йорку від двох років існує Комітет Відділів УНСОю. До цього Комітету належать майже всі Відділи УНСА Нью Йорк-Метрополі, з якими я стараюсь бути в контакті. В праці того Комітету я також беру живу участь і вже третій раз була вибрана місце-головою. На цей рік наш Комітет запланував відсвяткувати величаво 70-ліття "Свободи". Крім того цей Комітет запланував як і іншими роками Баль Союзівки, де я звичайно заряджую буфетом.

Моя конкретна праця як головної радної була на останній з'їзді УКА, який відбувся в жовтні 1962-го року в Нью Йорку. Екзекутива УНСА наділила мене почесно, вислаючи мене як делегату на повне згаданий з'їзд. Як я могла найкраще виконати своє завдання, а це беручи активну участь у всіх нарадах УКА на протязі 3-ох днів.

Крім моєї праці в моїй громаді і для УНСА я беру участь в українському загальному - суспільному житті і належу до інших організацій як, наприклад, СУА, в яких при кожній нагоді стараюсь пропагувати ідею УНСА. Останнім часом я пропагую Енциклопедію, яку видає УНСОю. Я також її закупляю.

Це був би мій короткий звіт з моєї скромної праці, як головної радної. Буду старатися на будуче докладати більше сил і часу в розбудову всім нам дорогої нашої організації - Українського Народного Союзу.

На кінець я завважила б, що на моїм терені живуть всі члени Екзекутиви УНСА-у, тому і праця головної радної є обмежена тоді, коли в інших місцевостях головні радні відіграють більшу роль. На цій я кінчу свій звіт.

Звіт головної радної
Олени Штогрин

1962-й рік, як звичайно конвенційний, викликав багато активності по відділах у зв'язку з передконвенційною кампанією, а враз з цим підготовою до самої конвенції УНСА. В квітні відбулись у Філадельфії Окружні Збори, а в травні Окружні Народи обраних делегатів. На цих нарадах був прийнятий головний представник П. Лисогір. Після цього ще проведено ряд нарад в цілі обговорення конвенційних проєктів і справ для порушення на Конвенції.

В усій цій активності я брала чинну участь з кампанією включно, здобувши 15 нових членів.

Після Конвенції у нас, як і по других громадах, настала передішка. І тоді коли інші відпочивали по трудах, на мене впала така праця, якої я була б не піднялася, коли б знала, що мене чекає.

Була це справа 189-го Відділу, який від довгого часу не платив точно, або й взагалі, вклаток. З доручення й на прохання Екзекутиви УНСОю я піднялась важкої праці упорядкування цього, до краю занедбаного, Відділу, члени якого не були клані на збори, а вклатки були зібрані від них тільки випадково. Не було адрес членів й члени не були привізані приносити вклатки ні до дому секретаря, бо він не мешкав у Філадельфії, ні до ніякої місцевої установи. Все це треба було направили: я посвятила декілька місяців на, щоб особисто відвідати всіх членів Відділу, яких адреси не так легко було здобути, й стигнути не раз дуже великої завітності вклаток. Я перевірила всі вклатки книжечки членів і порівняла їх з вклатками до УНСОю. Довелось писати багато листів й відбиту, масу телефонічних розмов. Своєю місією я виконала, думаю, вдовні. Я привернула до УНСОю майже всіх членів, а їх разом було коло три сотні. Тільки одиниці відіпали, але їх, на щастя, небагато. Сподіюсь, що Екзекутива не заведлась на мені і цьому випадку. Маю обов'язок зауважити, що в цій важкій мій поміг мені не раз і не двічі представник мого "адресного" Відділу, союзний організатор п. мгр. Іван Скочилас, за що йому складаю тут подяку.

Попри цю працю я провадила свій 397-й Відділ, для якого я придбала ще декілька членів, так що з кінцем року я мала нових 26 членів дорічку.

В місяці листопаді відбулись Загальні Окружні Збори УНСОю, в яких я взяла участь враз із другими урядниками. Тому, що д-р Галан відмовився від дальшого проводу, вибрано нову Управу Окружного Комітету, а головою його став секретар 83-го Відділу С. Гавриш. Пан Гавриш взявся щиро до праці, якої вислідом було адале свято, влаштуване з нагоди 70-ліття "Свободи". У своїй праці п. Гавриш все звертався до мене за порадами та для обговорення планів. Я брала участь у 50-літньому ювілеї Провінції. Починаючи з Різдва проведено були радіопрограми про УНСА для яких тексти підготувала. В травні брала я участь у 40-літньому ювілею 288-го Відділу.

На цьому закінчую свій звіт, а дальші завваги подам в дискусії.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА "СВОБОДИ"
А. ДРАГАН

Цього Року Божого 1963-го, дня 15-го вересня, сповняється сім десятиріччя, з того часу, як у місті Джерзі Сіті, штату Нью-Джерсі, почала появлятися "Свобода", предтеча й ініціатор-основодержатель Українського Народного Союзу та від самого початку його заснування фактично, а від 1906-го року також і формально його офіційний орган. З нагоди цього 70-річчя Головний Екзекутивний Комітет УНСОю, проголосив цей 1963-й рік ювілейним роком "Свободи", заклинаючи її читачів і своїх членів, щоб вони відзначили цей ювілей новими й додатковими зусиллями для досягнення того, що "Свобода" йде в одному з перших чисел означала як головну передумову для здійснення наших національних ідеалів: якнайповніше об'єднання всіх українців на північно-американському континенті в організаційних рамках Українського Народного Союзу.

Вважаю, що 70-річчя "Свободи" заслуговує на те, щоб його відповідно відмітити і в редакційному звіті на цьому найвищому форумі нашої організації в цьому ювілейному для "Свободи" році. Тому я дозволю собі відступити цим разом від стандартного редакційного звітування та разом з членами Головного Уряду УНСОю бодей коротко поглянути на пройдені 70-літній шлях щоденника "Свобода", 30-літній шлях англомовного "Українського Тижневика" і 10-літній шлях дитячого журналу "Веселка". Це тим більше, що докладе справоздання з їх теперішнього стану було з'ясоване в редакційному звіті на конвенції УНСОю минулого року, а від того часу в цьому стані не зайшли жадні суттєві зміни, хіба та, що в редакційних архівах є нові, опрацьовані річниця цих наших публікацій і вони, а з ними і ми всі, є на один рік старші. Додаткові інформації про стан і працю редакції подані в щорічному календарі "Свободи". Тим часом, погляд у минуле цих видань УНСОю, заокрулене 70-тю, 30-тю і 10-тю роками їх появи, може нам допомогти краще оцінити сучасне або й заглянути за заслону майбутнього. Перформанс оф естердей гіз ас дм прміс фор туморон" - кажуть американці.

Орган хрестоносних походів

Належить уже до історичних істин і фактів, що поява "Свободи" 70 років тому була творчим "словом у началі" Українського Народного Союзу, а з ним і Американської України, під поняттям якої розуміємо українську спільноту на обох американських континентах. Інтересно, що цю подію, як і більшість таких подій, що визначають курс розвитку поодиноких національних спільнот, зазначаємо творчі ініціативи і далекозористі одиниці, в нашому випадку справжнього батька Американської України - "Малого Гриця" для його сучасників і великого отця Григорія Грушки для нас, його наслідників.

Другою історичною істиною, що її варто пригадати у

70-річчя "Свободи", є факт, що вона не була заснована для будь-яких матеріальних користей чи зисків, бо така вона ніколи в своїй історії не мала. Натомість, вона була тоді, як і залишилася сьогодні однією з найбільших потреб для нашої громади і нашого народу в його змаганнях.

Третій історичний факт, що "Свобода" від самого початку її існування має виразний характер органу справжніх хрестоносних походів, однаково, "за", як і "проти". Цю свою роль вона виконує безперервно і без передішки до сьогоднішній день і дай Боже, щоб її могла виконувати також у майбутньому. В різних боєсах і обставинах зміняються методи і засоби змагань, але не змінюється цілі. У нашому випадку сьогодні вони такі самі, як були 70 років тому, хоч за той час ми таки поважно до них наблизились, не в малій мірі завдяки саме тим хрестоносним походам, що їх проводила "Свобода".

У першому десятиріччі

"Крусейдс" - хрестоносні походи належать до зичливі і характеристичних прикмет американської преси. Вони характеризують і "Свободу" з тією тільки головною різницею, що коли в американській пресі ці походи ведуться, зазвичай, проти чогось чи когось: корупції в уряді, злочинності серед молоді і подібне, то в "Свободі" ці походи велись однаково, як "проти", так і "за". Що більше, походом "за" "Свобода" почала своє існування. Цей перший і найбільший хрестоносний похід "Свободи", який безперервно ведеться вже 70 років і триває сьогодні, це створення і ріст та розвиток Українського Народного Союзу, як головної передумови і засобу з змаганнях до наших і дальших цілей, у першу чергу до визволення і самовизначення українського народу в його соборній, від його незалежній народоправній державі.

На тлі цього головного і перманентного походу "Свобода" за час свого існування провела безліч великих інших. Згадаймо бодей по деякі з них в поодиноких періодах 70-літньої історії.

Крім згаданого вже походу за створення та розвиток УНСОю, "Свободу" в першому неповному десятиріччі її існування, себто в останньому десятиріччі минулого століття, характеризує також найбільш завзятий і радикальний похід "проти": проти темноти і невігластва власної еміграційної маси, яка в більшості не була свідомо навіть свого роду і свого імені; похід проти безпощадної експлуатації тієї маси її праведниками; проти всезагального опанування тієї маси та її використання також найбільш завзятою мадярською клікою. "Народе мій, нехай буде проклятий той, хто твій хліб тут в Америці їсть, а про твоє добро не дбає" - писав о. Грушка вже в першому числі "Свободи".

Перед першою світовою війною

Цей подвійний хрестоносний похід "Свободи" за і проти і в перші її десятиріччя продовжувався і в другому її десятиріччі перед першою світовою війною. Що більше, він посилювався і радикалізувався і в деяких випадках розпалювався до гарячого, поширюючи також свої розміри. До започаткованих раніше походів долучився ще похід за рятують українських поселенців на Гаянах, що перебували там в обставинах найгіршої експлуатації, а дальше похід за підсприямованні української еміграції до Канади і країн Північної Америки за безліч інших тодішніх проблем. Головним походом "за" в тому періоді - коли мова про українську спільноту в США - була провістка і організаційне охоплення власної громади, що позначилось могутнім ростом УНСОю, покриттям Америки густою сіткою українських братів. Відділи УНСОю та будовою церков і народних домів. Сумарично я назвав би цей період хрестоносним походом "Свободи" і УНСОю за ідейно-програмове завершення організаційного процесу Американської України в рамках Українського Народного Союзу та на тлі змагань Української Нації. Все, що наступило пізніше, було вже радше доповненням, диференціалью та розробленням ідейно, суспільно, політично й організаційно вже оформленої спільноти.

За волю і незалежність України

Так можна б назвати і оцінити той черговий і найбільший хрестоносний похід "Свободи" й УНСОю а з ним та під їх проводом і всієї Американської України, що поступово назрівав у першому десятиріччі нашого століття та який розвивався в могутню і свідому американсько-українську стихію впродовж першої світової війни і після неї. На початку другого десятиріччя нашого століття та безпосередньо перед першою світовою війною почалась більша диференціяція Американської України, побіч УНСОю або з суперечностей в нійому чи з ним народились інші організації, що майже всі свої сили витрачали на внутрішню боротьбу. В таких обставинах УНСОю зі "Свободою" в 1914-му році зробили величезний скок вперед, прибравши правильну українську назву та модернізувавши свою організаційну систему, не без великих початкових жертв і втрат. В нових обставинах, власних і світових, почався хрестоносний похід УНСОю і "Свободи" за Україну і її місце між війнами. Першим етапом в тому поході був Український Союз в Нью Йорку та зусилля створити об'єднану і центральну політичну репрезентацію Американської України. Тут не місце і не час переповідати історії, що списана в першу чергу в самій "Свободі", як і в різних окремих та принагідних публікаціях УНСОю. Стердимо тільки коротко, що це був справжній хрестоносний похід американсько - українських сил за волю і незалежність України, за її право на самовизначення, за її державність і соборність.

Доба Мишуги і Галичини

Одним великим хрестоносним походом Американської України за визволення їх української Батьківщини можна б оправдано назвати добу після першої та під час другої світової війни. Факт, що цю добу окреслює, як "Добу Мишуги", головного редактора "Свободи", говорить сам за себе. Ці походи "Свободи" велись перманентно: проти призначення Західної України Польщі, проти кривавих розправ більшовицького окупанта на Наддніпрянській Україні та проти чеського віроломства відносно Карпатської України. Вони, ці походи, велись проти польської пацифікації в Галичині і проти народоубивства організованого Москвою голодом в підсвітській Україні. Вони велись за максимальну підтримку українському революційному рухові.

Новий етап почався в 1933-му році, 30 років тому, як до хрестоносного походу "Свободи" долучився народжений в тому поході під англомовним "Український Тижневик" - "Юкреніанс Віклі", започаткований з подвійним завданням: змобілізувати та включити до українського хрестоносного походу за волю і незалежність України народжену в Америці молодшу українську генерацію та з більшими можливостями і успіхом поширити цей похід на англомовний світ. В рамках того самого походу були подумані й нижжові англомовні видання УНСОю, що з виданням англомовної Енциклопедії Українознавства ставлять вже могутній похід самі по собі.

До найбільших хрестоносних походів "Свободи" й УНСОю після другої світової війни треба зарахувати їхню підтримку акції Злущеного Українського Американського Допомогового Комітету за рятують українських емігрантів. Д-р Володимир Галан, архітект того походу і голова ЗУАДКомітету, міг би найбільш авторитетно сказати про ріднальну участь "Свободи" в тій акції.

(Продовження на сторінці 5-й) ➔➔

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ“

А. ДРАГАНА

(Продовження зі сторінки 4-ої)

У свіжій пам'яті

Після другої війни та збільшення нашої спільноти в Америці і Канаді великою кількістю „свіжої крові“ української, зайшли в наші структури і в наших акціях величезні зміни і ми зробили справді стрімкий крок вперед. Але не припинялася потреба інших християнських походів аби за визволення і права України, ані в багатьох інших справах, посередньо чи безпосередньо зв'язаних з цією головною. Із стабілізацією нових поселень, виникла гостра потреба відповідної акції для виховання і збереження нашої молоді, наших спадкоємців. До свого християнського походу в цій справі УНС і „Свобода“ включили додаткові засоби: дитячий місячник „Веселка“, та окремі сторінки молоді й їх організації в англомовному Тижневику. Похід тривав і до нього долучаються все нові й нові потреби та завдання, між останніми з яких є справжній похід нашої організації і її публікацій в справі пам'яті Шевченка у Вашингтоні.

Проте, ці нові наші „походи“ усе ж на живій і свіжій пам'яті. Ми всі на увазі та подумали про безліч тих великих акцій і кампаній, що про них сьогодні вже не згадується — від купки дзвонів та будови церков і народних домів в поодиноких наших місцевостях у Старому Краю та допомогти чи то бодай дозволити в потрібні початки аби на широкій подільній акції кінчаючи, матимемо той загальний образ „Свободи“, як справжнього органу християнських походів Американської України в користь України та проти її ворогів.

Тому то і в 70-річчя „Свободи“, свідоми також багатьох її трудючих, недомігали і помилок, ми все ж таки з чистою совістю і з переконання можемо ствердити, що вона, „Свобода“, як і зв'язана з нею англомовний „Український Тижневик“ та дитячий місячник „Веселка“, чесно виконують свої обов'язки та вірно, служать своєму українському народові і своїй припадковій американській батьківщині та їх правді і їх інтересам. Виконувати тієї служби було б не допущення без активної допомоги з боку членів Головного Уряду, зокрема Головного Екзекутивного Комітету, як і загальної членства УНСОУ.

Видання УНСОУ сьогодні.

З такою ж чистою совістю можемо заявити, що редакція докладає всіх сил і зусиль, щоб цю славу традицій видань УНСОУ продовжувати і збагачувати новими цінностями. На це бо існують сьогодні також і без порівняння більш і краше як зовнішні, так і внутрішні можливості. На деякі з них хочу звернути увагу:

1. „Свобода“ і її видавці УНСОУ мають уже велику, бо 70-літню традицію та репутацію;

2. У міжнародному комплексі та у зв'язку з фактом, що ЗДА грають провідну роль в теперішньому багатонаціональному світі в його боротьбі проти комуністичної загрози, як і з уваги на роль, яку грають поодинокі національні групи в самій Америці та на збільшення впливу, силу і впливовість української національної спільноти, наша преса має велике значення. А це дає увагу американського уряду, як і суспільності. В доказ того може послужити факт, що впродовж звітного часу „Свобода“ була запрошена і взяла участь у двох міжнародних конференціях Державного Департаменту у Вашингтоні, в одній подібній конференції Державного Департаменту та Ради Світових Справ у Філадельфії, в одноденному Інституті, що його влаштувала для преси Американська Мова до Об'єднаних Націй в Нью-Йорку, в одній конференції Головного Департаменту для преси в справах оживлення туристичної та чужих країн до Америки, „Свобода“ запрошена на щорічний постійний конференції в Трентоні, столиці нашого штату. Це тільки, щоб згадати важливіші, бо практично сьогодні вже немає багато таких днів, щоб „Свобода“ не одержувала як урядових, так і приватних запрошень до участі в безлічі конференцій та інститутів, які для преси відбуваються. На одній з таких у Державному Департаменті та на іншій в Департаменті Торгівлі, як і під час інституту в Американській Мисії до ОН в Нью-Йорку й була мова про важливість американської чужомовної преси як для самої Америки, так і для світу і тих народів, у мові яких ця преса подається.

3. Не менш переконливим доказом важливості та значення цієї преси взагалі, а „Свободи“ зокрема може послужити її та реакція, яку подібуємо на неї в ворожій совєтській пресі та публікації.

4. Наш власний потенціал, духовний, інтелектуальний і фізичний та господарський, який при відповідному розпорядженні і використанні міг би дати нашу видання на новий, небувалий досі рівень та поставити їх на висоті їхніх завдань у нових обставинах і можливостях.

Проте, це тільки один бік медалі. Другий бік — це безліч великих наших труднощів і перешкод. Назвимо бодай деякі з них:

1. Не можна б сказати, щоб наша громадськість не признавала ваги рідній пресі і публікації, але її уважливості є більш декларативною ніж практичного порядку. Навели для прикладу справу нашого дитячого місячника „Веселка“. Скінчили то вже паперу записано і слів сказано про її вагу і важливість, але в практиці вона є перлиною на дні моря, як звичайно, що тільки 3,115 примірників того журналу передплатують читачі в ЗДА, Канаді і на інших континентах. На бажаючі — можемо подати докладні цифри. Або — чи повірите, що наш англомовний „Український Тижневик“, про значення і важливість якого навіть не дебатувалися, має тільки 256 додаткових передплатників, бо він, як відомо, висилається і на адреси всіх читачів „Свободи“. Ці справи не нові, але про них, як — за словами Марка Твейна — про погоду: всі говорять, але ніхто нічого в цій справі не робить. Ми, виходило б, маємо у практиці менше розуміння до нашої рідної преси, ніж його мають наші американські чи канадські співграмадані.

2. Інша трудність — наша відсталість від модерних метод видання газет, зрештою подиктована обставинами і приметами всієї чужомовної преси. Як подумати, що нам забирало щонайменше д'як годин часу, щоб надрукувати тільки на пресі „Свободи“ та що в тому часі астронавт Гордон Купер облітав приблизно чотири рази довкола землі і за цей його подвиг мільйони людей могли слідувати при телевізійних чи радіових апаратах, тоді й можемо собі уявити позицію нашої преси в модерних часах. Державний секретар Дін Ракс, відаючи відомий журнал „Тайм“ недавно з нагоди його 40-річчя не без причини твердив, що подія сьогоднішнього дня „для читачів газети вже не є новою, бо такою може бути тільки подія завтрашнього дня. Висновок: газета повинна подавати інформації не тільки про події дня, але й вказувати на їхні причини та передбачати їхні наслідки, а це може виконувати тільки великий і найбільш кваліфікований, як редакційний, так і технічний апарат, до якого нам у наших обставинах дуже далеко. Згадую про ці речі радше на доказ, що ми здаємо собі з них справу та що ми — можна б сказати — „виплазимо зі шкіри“, щоб бодай який-то дотримувати кроку загальному розвитку в наших більше ніж обмежених можливостях. „Свобода“ вже два рази була першою газетою, що почала друкувати вістку про лунку американського астронавта, але заки вона її надрукувала і заки ця вістка дійшла до читачів, то астронавт, міг повернутися не тільки в орбіту Землі, але й з Місяця.

Питання: Чи такий розвиток і така ситуація поменшує вартість газети? Відповідь: не тільки не поменшує, але ще збільшує її вартість і потребу. На це вже звернули увагу мудріші від нас. Навіть коли мова про самі вісті-новини світового значення. В радіо чи телебаченні й треба слухати чи бачити тоді, як вони передаються. В газеті — їх можна вчитати тоді, коли кому вигідно. В радіо і телебаченні вони приходять і зникають. В газеті вони залишаються на записку. А тим, як радіо і яка телебачення подали б нам і світові ті вісті, які подає наша преса про наше життя і змагання та про наші успіхи чи труднощі?

Видавай, або загинай.

Міркування можна б продовжувати, а безконечність можна б доповняти реєстри наших „світл“ і наших „тіней“. Але в їх світлі чи тіні, зокрема у світлі тієї служби нашої організації та нашої спільноти і нашому народові, як і нашої американської батьківщині, яку „Свобода“ виконує вже 70 років та яку виконують англомовний „Український Тижневик“ і „Веселка“, і наші книжкові публікації, ми можемо собі повторити з подвійною силою те, що є девізом для професорів на американських університетах: „добрий перш“ — видавай, або загинай! — казали по нашому.

Коли ми з нашим головним передсідником п. Йосипом Лисогором були недавно, 22 і 23-го квітня п. р. у Вашингтоні на пресовій конференції, яку влаштував для редакторів і радіокоментаторів Державний Департамент, один з найвищих представників Уряду почав свій виступ зважово, що від неї не одному могла б шкідливі стерпнути, кажучи — цитує майже дослівно: „Пані й Панове, ми в цьому місці і в цій хвилині с на принципі і можемо впасти жертвою ворожих атомових ракет, випущених із злочинним замислом, або й в наслідок фальшивої калькуляції чи помилки“. Цей же представник Уряду міг зараз в другому реченні заспокоїти, що хоч ми і не на принципі, але ми не сидимо безчинно та з фаталістичною резигнацією не очікуємо загибелі. Навпаки, Америка поділяла про таку могутність, що принесла б загальну смерть, хто поважився б на неї напасти.

Тим часом ми, українці в Америці, є подвійно на принципі того самого ворога, як американські громадяни і як українці. Нас, як громадян обороняє наша країна, але хто інший, як не ми самі можемо себе оборонити, як українці! Хто ж більше від нас може і повинен подати помічну руку та стати в обороні нашого глобального народу! І який інший і який більший засіб та яку іншу і більшу можливість до цього ми маємо, як ту, що П. Дас нам наша вірна преса, наше вірне слово, репрезентантом і виразником якого не без причини вважають „Свободу“ та публікації Українського Народного Союзу!

З думкою про завтра.

Ці слова не раз уже були сказані і ми їх знаємо. Важливе тільки, щоб ми взяли собі їх до серця і відповіли до поступали. В сьогоднішніх обставинах, як і впродовж своєї 70-літньої історії, „Свобода“ веде перед та є такою справді чи не наймогутнішою зброєю, на яку собі можемо покласти, в нашому християнському поході за визволення і щастя вашої Святої Землі. Чи могло б бути яке зусилля і яка жертва велика, щоб що на нашу „Свободу“, наш „Український Тижневик“ і нашу „Веселку“ та наші книжкові публікації не тільки зберігати, але й постійно розбудовувати та скріплювати?

Це те найголовніше, що треба б сказати у 70-річчя „Свободи“ на підставі досвіду минулого та з думкою про наше завтра. Проте, всі ці завдання були б безвартісні, якби у цьому звіті бодай коротко і загальною не з'ясувати те, що ми зробили у звітному часі і тепер робимо, щоб виплатити, а не загнати, щоб „Свобода“ з „Українським Тижневиком“ і „Веселкою“ та всім періодичними і неперіодичними та книжковими публікаціями могла іти і вільно розвиватися, продовжувати наш християнський похід та його з успіхом завершити.

Залишаючи Вам оцінку щоденника, тижневика і дитячого місячника, все ж таки вважаю, що в звітному часі ми ані на крок не відступили назад, що в наших обставинах уже також могло б уважатися своєрідним „успіхом“, бо цього не могли б про себе сказати ряд інших чужомовних публікацій в Америці. Вважаю, що ми також не стояли на місці, але тут і там зробили деякий поступ, помімо вінмовно важких у звітному часі обставинах.

Засадом „Свободи“ завжди було „деформансе інстід оф проміссес“ — виконання замість обіцянок. Від цієї засади „Свобода“ не думав відступати і в майбутньому. Але тому, що в 70-річчя „Свободи“ ми плануємо рід змін — думасмо — поліпшень, Ваша оцінка і апробація цих планів необхідна.

1) Вважаю, що англомовний „Український Тижневик“ повинен знову, як колись, по'являтися не вкладаючи в щоденник, але окремо. Як відомо, „Український Тижневик“ до 1952-го року появлявся окремо. Його друкувало в суботу з датою понеділка. В 1953-му році його з оглядових мотивів (рівночасний друк, висилка і пошта) „скасавано“ із суботним виданням щоденника, що друкується в п'ятницю. Це заощаджує нам річно майже \$4.000. Але на цьому ми також багато тратимо, а зокрема те, що тижневик в щоденник „гується“, не звертає на себе уваги. Інша можливість розв'язки — „ховати“ всередину англійського тижневика українські сторінки щоденника.

2) Великі труднощі, що їх ми маємо із залеглостями зокрема дописів з наших громад в осінньому та зимовому сезонах громадського життя видвигают необхідність збільшувати принагідно об'єм „Свободи“ до 6 або й 8 сторінок. До наступного кожного річного засідання ми повинні б ці справи розв'язати.

3) Не можна вже продовжувати і того стану, що заіснував з „Веселкою“. Напрям чік з друга українська публікація, щоб мала такий розголос і таку увагу факхову оцінку, як її має „Веселка“. Тим часом, в Америці, Канаді та на всіх інших континентах знайшлися тільки три тисячі таких батьків, що передплатують її для своїх дітей, при чому з найбільшим признанням треба згадати, що одна тільки школа св. Миклая в Шикаго прежнемує понад 500 примірників, школа св. Юра в Нью-Йорку 120 а українська „Рідна Школа“ в Джерзі Сіті 100 примірників, значить, для приватних передплатників, як відрахувати ще дарові примірники для неможливих дітей в різних країнах, залишається не більше двох тисяч. Справді соромом може вкритися лице, що на всю велику українську спільноту у вісьмоному світі з тільки три тисячі батьків, яким залежить на українському вихованні своїх дітей та які в тій цілі передплатують для них „Веселку“. Очевидно, що такий стан не може продовжуватися і в найближчому часі, під час щогорічних ваканцій та негайно з початком нового шкільного року, ми плануємо зробити це останнє зусилля, щоб цей стан зміняти. Плануємо зробити це в порозумінні та при співпраці і допомозі верховних властей наших парафіяльних і українознавчих шкіл.

Кінчаючи свій редакційний звіт, ще пригадаю, як то минулого життя, під час зв'язаної з Кубою міжнародної кризи, московський Нікіта на докорі китайського Мао, що він з'являвся „американського паперового тигра“ відповів, що цей тигр може бути й паперовий, але він має атомові зуби.

Ми, українці в Америці і Канаді, не маємо своїх атомових бомб, але наші паперові публікації, при відповідній увазі та підтримці загалу, можуть відіграти роль справжніх атомових зубів в обороні української правди і українських прав. Український Народний Союз і „Свобода“ виконують це завдання вже 70 років. Ми можемо і повинні його тільки продовжувати, ба на це маємо всі дані і потреби.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛ. ПРЕД. П. ЛИСОГОРА

В дискусії взяли участь: А. Джула, А. Чопик, О. Олінкевич, Т. Шпікула, Д. Шмагала, Б. Зорич, І. Іванчук, М. Демидчук, О. Штогрин, М. Куропас, д-р В. Галан, Я. Гук і І. Кокольський.

Предметом дискусії були такі питання: проблема дальшого росту УНСОУ з уваги на зменшене зацікавлення забезпеченням взагалі, в українських установах зокрема; потреба більшої реклами, зокрема за помічю радіа; потреба кваліфікованих організаторів та введення нових грамот; переведення ревізії вkladок; надрукування нової книжки вkladок, та пенсійний фонд для працівників. В дальшому порушено питання видавництва УНСОУ, його адміністрації й постійного браку кваліфікованих робітників, 70-річчя „Свободи“ і редакції „Українського Тижневика“, як також справу щорічної збірки на пресовий фонд. Окремим зацікавленням наділено „Союзівці“ і побут на ній людей старшого віку, як теж дитячі табори на „Союзівці“ і дефіцит з ним зв'язаний та курів українознавства і тих, що їх фірмують. Ставлено також питання щодо уділювання моргеджі і їх оформлення щодо задовжених Відділів та виконання конвенційної ухвали в справі зміни статуту УНС і щодо Стипендійного Фонду.

На поставлені питання давав докладну відповідь та висновок гол. пред. П. Лисогора, зокрема заторкнув причини пораз важкого здобування нових членів. Деяку роль грає в цьому неохота взяти на себе братські зобов'язання, загальний матеріальний добробут та відчуження від батьків та наших організації молоді, яка в 95% не є ще організована в українських братських організаціях.

Перешкодою в розвитку з браком організаторів та неактивності великого числа секретарів. В минулому році біля 200 секретарів не організували ні одного члена. Відчувається брак тисного контакту із секретарями. Ми старалися запобігти тому, створюючи Окружні Комітети. Але це не показалося ділком корисним. Тепер будемо настоювати на більшій співпраці поміж Відділами та членами Головного Уряду. Думасмо, що це принесе користь нашої організації.

Тут треба відмітити, що рік 1962 з погляду організування нових членів був корисним для нас, бо наша конвенційна кампанія за перших 5 місяців була дуже успішною. Головні Предсідники сподієся, що план введення нової грамоти самостійного забезпечення від смерті й каліцтва в наслідок випадку, яка потребує це заствердження деяких стейтсменів урядів, спричиниться до збільшення членів.

Реклама шляхом радіа є тільки тоді корисна, як с місцеві організатори, які з неї користуються. Будемо продовжувати такі оголошення від часу до часу.

Друк нових книжок з вкладами с здержаний до часу, коли ми переможе нові табелі КСО так, як вимагають забезпеченні закони. Це спричинить ревізію всіх наших грамот. Наші актуарії вже над цим працюють.

Відносно 70-ліття „Свободи“ залишимо ініціативу Відділам і Округам, з уваги на недалекий ювілей 70-річчя самого УНСОУ, який слід буде відмітити в усіх Відділах та місцевостях, де є УНС.

Екзекутива УНС планує перевести ревізію вkladок, а після цього надрукувати нову книжку з вкладами. Також є заплановано виплатити більшу частину нашого приходу у формі вищої дивиденди.

Відносно довжних Відділів Екзекутива старастяся, щоб не поставали залеглості. Але не завжди можна бути надто строгим у відношенні до активних секретарів.

Старші члени УНСОУ можуть додати приміщення на „Союзівці“ за місячною оплатою від 80 до 120 дол. але тільки тоді, коли самі можуть себе обслужити. Не маємо змоги провадити на „Союзівці“ шпиталю. Не маємо змоги тримати тих людей на „Союзівці“, які є хворі й потребують лікарської опіки.

Екзекутива з охотою закине збірку на пресовий фонд, якщо наші видання, а зокрема „Веселка“ не будуть привносити постійних недоборів. Мусимо мати на увазі, що поверх 2 тисяч старших членів платять за „Свободу“ по 30 центів місячно, а понад тисячу по 50 центів місячно. Інші платять тільки по 65 центів місячно, або 7.80 дол. річно. Щоденники інших національних груп беруть передплату по 20 дол., або більше на місяць. Ред. Драган пригадає, що пресовий фонд не призначений на „Свободу“, але на „Веселку“, яка є дефіцитова, бо замало батьків передплатує її для своїх дітей. Відносно видавництва його найбільшою трудністю є постійний брак кваліфікованих робітників. В останньому році видавництво збільшило свої прибутки й усправило працю.

Культурна діяльність на „Союзівці“ с получена з коштом. До дитячого табору ми в минулому році доплатили 1.800 дол., але це був корисний вкладок.

Курси Українознавства веде УНСОУ при деякій співпраці Ліги Американської Молоді.

Всі будинки, на які ми дали моргеджі, оглядали члени Екзекутиви або Гол. Уряду. Якщо вони признали їх корисними для інвестиції, тоді ми замовляли оцінку від кваліфікованого оціночника. УНСОУ давав на старі будинки моргеджі до 50% вартості домів, а на нові до 60% їх вартості.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ НАРАД

В середу, 22-го травня 1963 р. гол. предсідник П. Лисогір о годині 9-й рано відкрив ранню сесію третього дня нарад. Секретарі відчитали протоколи з нарад попереднього дня, після чого цей протокол з одною невеликою зміною одобрено. Розвинулася коротка дискусія над питанням публікації протоколу, в якій взяли участь Б. Мельник, Б. Зорич, д-р В. Галан, Я. Гук і П. Лисогір. Підмічено потребу можливо точного протоколу, але водночас слід в „Свободі“ надрукувати протокол у скороченому виді.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ЗАСТ. ГОЛ. ПРЕД.

ІНЖ. С. КУРОПАС

В дискусії взяли участь І. Кокольський, І. Іванчук та А. Чопик.

На поставлені питання-завваги відповідав інж. С. Куропас.

В дискусії заторкнено питання об'єднання Союзів та статтей на цю тему, як також питання довжних Відділів.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ЗАСТ. ГОЛ. ПРЕД.

АННІ ГЕРМАН

До дискусії зголосилися д-р В. Галан, В. Гуссар і О. Олінкевич.

В дискусії заторкнено питання доми старших членів на „Союзівці“ і взагалі справу соціального забезпечення старших людей — членів УНСОУ. На питання відповіла п. Герман. Їй відповів доповняв П. Лисогір.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛ. СЕКРЕТАРЯ Я. ПАДОХА

У дискусії взяли участь наступні особи: Б. Зорич, В. Мельник, Д. Шмагала, О. Штогрин, М. Демидчук, Т. Шпікула, І. Іванчук, О. Олінкевич, А. Джула, А. Чопик і Я. Гук.

В дискусії порушено багато питань секретарського та організаційного змісту. Зокрема заторкено такі питання: Причини послаблення членської кампанії: потребу розбудови організаційного апарату, а зокрема потребу мандрівних урядовців-люстраторів; співучасті в організаційній праці головних урядовців й їх управління; поїздок членів Екзекутиви та головних урядовців в терен; причини відходу від праці деяких організаторів; впровадження нових грамот та питання висоти й структури вkladок УНС. В дальшому заторкнено питання ролі в організаційному житті союзних округ

і їх комітетів та округних організаторів. Порушено питання значення групового забезпечення та конкуренції інших забезпечених організацій. Окремим предметом дискусії була дисципліна внутрі Відділів, контролю їх праці та зокрема господарик, особливо тих Відділів, які постійно залгають з вкладами. Висунено домагання усунення з уряду таких секретарів та получения менших Відділів. Живно дискутовано справу центрального секретарського-організаторського курсу на „Союзівці“ та округних курсів по округам. Висунено пропозицію зобов'язати усіх секретарів взяти активну участь в курсах. Також дискутовано проблему підвищення забезпечення членів; союзової реклами; позичок на підклад грамот, як засобу проти їх передчасного агрошлення і інше. Була пропозиція, щоб запросити актуаріїв УНС на наради Головного Уряду, а канадські голови урядовців ставили питання реалізації ухвал конвенції в канадських справах.

На запити відповідав гол. секретар Я. Падох, якого висновок доповнювали інші члени Екзекутиви. Як причину ослаблення кампанії за принадилення нових членів треба уважати зменшення активності секретарів та втрата цілого ряду активних організаторів, яких нема нім заступити.

Численні оголошення, звернені передовсім до жінок, студентів та пенсіонерів не принесли жадного успіху. А втім „брак організаторів в цілій забезпеченій ділянці. Настав час для класення зрубу для допоміжного організаційного апарату, а саме мандрівних організаторів-люстраторів, відносно чого згодом буде поставлено відповідні висновок. С потрібна більша активність головних урядовців на місцях, де вони живуть й працюють. Статут і традиція дає їм для цього значні можливості. Члени Екзекутиви відбавляють поїздки лише з організаційних потреб, або на запрошення союзних округ, здебільшого на округні збори. Гол. секретар прихилився до думки, що мабуть краще робити рідні поїздки, але надовше: два чи три дні, щоб мати змогу приволати більше уваги місцевим Відділам і їх справам. Винагорода союзом організаторам с більшою чим в інших, навіть великих, бізнесових організаціях, але на жаль для винагорода с їй мусить бути зв'язана з висотою забезпечення осіб, яких прислалі організатори. Коли в американському світі пересічна висота грамоти переходить 6.000 дол., в нас вона далаще крутіється коло 1.000 дол. Тому наші організатори заробляють менше, чк організатори великих заводів, компаній. Ми дуже цінуємо наших організаторів і моли деякі відійшли від праці, то зовсім без нашої вини. Треба сподієся, що нова грамота самостійного забезпечення від смерті та каліцтва на випадок екциденту буде швидко введена в життя і що вона дозволить нашим секретарям не тільки виконати, але й перевиконати їх щогорічну клятву нових членів. Щодо нової часової грамоти мова буде згодом. Її можна буде мабуть впровадити щогло з початком наступного, ювілейного року. Екзекутива прихилилася до думки головних урядовців, що треба перевести ревізію вkladок та заагажувати до цього знання. Відносно Окружних Комітетів Екзекутива дивиться на них, як на дуже важливі засіб і бажає, щоб Відділи кнайтішні співпрацювали з округними управами та користали з їх допомоги. Екзекутива с готовою запевнити достатню грошову винагороду округним організаторам, якщо округи пошукать відповідних людей. Завданням союзних діячів с висвітнити українській громаді, що групове забезпечення є тільки часове й тому на ньому не можна будувати майбутнього забезпечення членів, їх родин. Відносно Відділів Екзекутива старастяся їх активізувати та збільшити їх численість, а коли це с неможливим, поунчити малі Відділи в більші. Побіч центральних курсів на „Союзівці“ слід влаштуувати по округам округні курси для секретарів і організаторів. Якщо зголоситься відповідна кількість учасників Головна Канцелярія дасть допомогу в переведенні курсів. Одною з найважливіших проблем с проблема наслідків секретарів, бо тільки 15% секретарів с у віці до 40 років життя, а 20 відсотків с понад 65. Там, де заплановано кампанії приєднання членів, Екзекутива радо допоможе при переведенні радіової реклами. Для цієї мети зложено серію зразків радіових передач. Відносно канадських справ виконано рекомендацію конвенції й іменовано головного радного Б. Зорича директором канадських справ. Названий директор приготував докладний план розбудови УНС на цілій території Канади.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛ. КАСИРА РОМАНА СЛОБОДЯНА

До дискусії зголосилися наступні особи: О. Штогрин, А. Чопик, М. Куропас, М. Демидчук, Д. Шмагала, Т. Шпікула, Б. Зорич, Б. Мельник, О. Олінкевич, А. Джула, А. Чопик і Я. Гук.

В дискусії порушено такі питання: поділу й пояснення відносно окремих фондів, зокрема відносно Фонду Захисту й Сиротинця, звороту Відділам поштових оплат, інвестиції, моргеджі, переховування готівки в банках, дивиденди та помертві виплати для спадкоємців за залізу заслону.

Зокрема із зацікавленням дискутовано справу „Союзівки“ і її пінговедення, господарик, як також зворотів вkladок за померших членів, які заплатили наперед. Заторкнено теж питання майна УНСОУ в Канаді.

На поставлені питання відповідав гол. касир Р. Слободяна, а на деякі вибрані питання відповів також гол. предсідник П. Лисогір.

Гол. касир висловив, що помертви на Фонд Захисту й Сиротинця впливали, починаючи від 1925 р., але до книжок УНС вписано їх щогло в 1948 році в сумі \$45,687.34. Та сума зросла до \$53,463.95 і в липні 1952 року закуплено нею „Союзівку“. Назву слід залишити, змінивши її на Фонд Захисту на „Союзівці“. На запит гол. касира, поінформувал, що виплати т. зв. винагороді секретарів с на ділі зворотом їх коштів і на майбутнє означатиме ці виплати не як винагороду, але як зворот видатків. Гол. касир висловив справу звороту видатків Відділів на кошти, зокрема на висилку повідомлень про залізу вkladок. Була рекомендація повернути поштові видатки малим та бідним Відділам без відлівової каси. До нас зверталися якраз кілька великих Відділів, які не підлягають даній рекомендації тим більше, що на ці видатки секретарі одержують свою процентну винагороду від збіраних та пересланих Головний Канцелярії сум і яка була збільшена до 6%.

Спадкоємцям за залізою заслону виплачуємо помертві допомоги тоді, коли одержимо від них повновласть виплати дані суми ними уповноваженим особам в ЗДА або в Канаді.

В Канаді УНС має \$2,670,871.21 зібраних фондів. Ці гроші залишаються на території Канади, здебільшого інвестовані в державних фондах. Моргеджі уділюється передусім членам на найбільш догідних умовах. Дивиденду виплачуємо в місяці травні, тим особам, які в дні 1-го травня с повновластними членами. Членам, які були суспендовані, виплачується дивиденду по вирининно залеглих вkladок та по привертненню їм всіх членських прав. Дивиденда с цього року виплачена у висоті з попереднього року. На слідуючий рік Екзекутива, в порозумінні з актуарієм, планує цю дивиденду підвищити.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ НАРАД

Дискусія над звітами

→ (Продовження зі сторінки 5-ої)

В четвер 24-го травня 1963 року о годині 9:30 ранку гол. секретар відкрив четвертий день наради. Секретарі прочитали протокол з попереднього дня, який з невеликими змінами прийнято.

Гол. секретар подякував Комітетові, який підготував вчорашній бенкет. Зокрема його подяка відносилася до інж. С. Куропаса, який був тостмайстром бенкету та автором більшості програм і В. Зорича, активного співучасника програми.

Дискусія над звітом Контрольної Комісії

До дискусії зголосилися: І. Шпікула, І. Кокельський, М. Демидчук, О. Штогрін, А. Чопик, М. Демидчук, А. Джула і Д. Шмагала.

Звітні відносилися до таких питань: чи Контрольна Комісія перевірила кошти будови павільйону та капітальні на „Союзівку“ і чи була ухвала щодо цих будов; чи на погляд Контрольної Комісії далі розбудову „Союзівку“ повинна вести „Союзівка“ з призначенням грошей; скільки буде коштів на будівництво павільйону; чи є інші плани розбудови „Союзівки“. Окремі піднесені питання задовго до Відділу; зміни приміщення Головної Канцелярії УНС схваленої попередніми конвенціями та Головним Урядом УНС; методи переведення оцінки домі, на які уділяються моргеджі і т. п.

У відповіді члени Контрольної Комісії висловили усі питання і пояснили, що Контрольна Комісія прихилилася до того, щоб далі розбудову „Союзівку“ вести тільки з грошей зібраних самою „Союзівкою“. Є ще деякі роботи, на „Союзівку“, які треба закінчити. До них належить огрівання павільйону та побудова православної каплиці. Контрольна Комісія передала контролю рахунки, бізнесу і будов на „Союзівку“. Будова переведена за попередньо ухвалою. Гол. секретар І. Лисогір заявив, що Екзекутива постійно шукає за країни приміщенням, але це не легка справа. Гол. касир Р. Слободян підкріплює, що діяльність в якій знаходиться Головна Канцелярія розбудовується.

На цьому закінчено дискусію над звітом Контрольної Комісії.

На внесення Д. Шмагали підтримав В. Зоричом, однодушно схвалено прийняти звіт Контрольної Комісії. Слід зазначити, що в час цієї дискусії зроблено перерву для того, щоб Головний Уряд міг вислухати Службу Воєної, яка була відправлена в каплицю „Союзівки“.

Перед приступленням до дискусії над звітами гол. контролерів та гол. радників, гол. секретарі попросили управителів „Союзівки“ Володимира Кваса і Данила Слободяна здати справоздання з управи „Союзівки“.

Звіт управителів „Союзівки“

ЗВІТ ВОЛОДИМИРА КВАСА

Звіт мій складається з трьох частин, а саме: підсумків наших приходів і розходів „Союзівки“, аналіз господарства „Союзівки“ та планів її на будуче. Загальний оборот „Союзівки“ за 1962 рік на суму \$231,677.95, тобто збільшився в порівнянні з попереднім роком на суму \$13,957.22. Збільшення цієї суми в такій позиції: готель — \$5,424.77; крамниця — \$3,096.18; бара — \$3,414.40; „Снек бар“ — \$1,897.39; інші — \$1,247.83. Ми не побільшили обороту з випуску кіноплівок в сезон, тільки збільшили сезонний. Збільшилися деякі інші приходи позиції з дитячих таборів на \$382.41 з курсу українського готельного на \$682.50. Розходи „Союзівки“ збільшилися в порівнянні з попереднім роком на суму \$3,021.48 з яких: \$1,248.96. Причиною збільшення позиції платежів було перебігання виплат платні Д. Слободяна в УНС на „Союзівку“. Мимо загальної підписки цих харчів, інші кошти харчів більше становили лише 35 відсотків всіх коштів, тоді коли в попередньому році, при дразні більших цін на поїст, харч становив 45 відсотків коштів. Ми підписали в минулому році ціни за поїст на „Союзівку“ на відсоток, але річорчасно призначали членам УНС знижку на 10 відсотків, так що з підвищення ціни користали ми тільки від нечленів. В біжучому 1963 році зменшувалися видатки на рекламу, бо вже вдруковано в минулому році кольорові брошури про „Союзівку“, але збільшувалися видатки на посуд і робітничі. Також приходиться нам постійно доплачувати до курсів українського готельного, дитячих осей, Богослужень та великих імпрез з участю більших груп артистів.

Ми старасмося завжди давати першості членам УНС, але в випадку, коли цього не можна тісно перестерігати як наприклад, у випадках, коли в родині чи приятелів, які вибираються разом на вакації є також і нечлени. Треба одиниці відмітити, що нечлени часто після поїсту на „Союзівку“ вислідують в члени УНС, то що при першості членів при замовленні нечлени заповнюють „Союзівку“ в слабших тижнях сезону. Тут треба відкреслити, що ціни „Союзівки“ зменшувалися і ними не можна покрити всіх коштів, коли ми за найдешевше в околиці ціни старасмося дати такий самий, або і кращий харч і комфорт. В недалекому Граніт Готелі ціни за кімнати, які в нас коштують \$73.00 тижнево, вносять подвійно, бо \$145.00. Ми знаємо, що ціна „Союзівки“ це не сам бізнес. Можна ствердити, що „Союзівка“ стала літнім центром українців, а спеціально молоді, яка радо відвідує „Союзівку“.

При нашому устаткуванні та обслузі масою замало кімнат і тому приходиться нам дуже часто в сезоні і поза ним приміщувати наших гостей до сусідніх готелів на міліт. Мимо великої розбудови сусідніх готелів ми не потребуємо боїться їх конкуренції, бо наша оселя поставлена на добром готельному рівні. Не можна однак легковажити собі факту, що гості, які частіше ночують у сусідів, можуть не вернутися до нас. Це було б не тільки втратою для „Союзівки“, але і для УНС. Маючи більше кімнат, будемо мати більші обороти, а це дасть нам змогу дбати кращих робітників та діти до того, щоб менеджери „Союзівки“ не мусили бути рівночасно телефоністом, канцелярським робітником, кухарем чи навіть помивачем посуду. Ми хотіли б далі розбудувати „Союзівку“ та старасмося з кожним роком у ній щось поліпшити, бо працюємо на ній не тільки за гроші, але з приємністю та гордістю, що популярність „Союзівки“ далі росте, так поміж українців, як і чужинців. Невдоволення навіть український журнал критикував „Союзівку“ як збір націоналістів.

Так само відважно працюють наші друзі робітники як п. Берізка, Ведрій і інші, хоч можуть бути недовдоволені платовою і годинами праці. Знаємо, що тому не багато можемо зареєструвати, але не вільно теж втрачати нам доброго робітника, бо за такого робітника тепер важко. Найкращий приклад — це наші довгі безуспішні пошукування за добрим кухарем.

Вкінці прошу Головний Уряд взяти під увагу наші важливі проблеми, як, наприклад, справу побільшення чисел мешканців кімнат, щоб не привести до стану, в якому наша оселя мала б котитися додолу при вложенні великих інвестицій. Досі Головний Уряд виявив належне зрозуміння до тих справ і тут хочу зложити Вам подяку за це, що Ви дозволили нам розбудувати „Союзівку“, побудувати каплицю, павільйон, спортивні грища і інше. Кожний готель, який росте, мусить добувати приміщення та уліщувати їх. Хоч наша організація не має за цілі займатися готельним бізнесом, то все ж таки, йдучи за вимогами гостей „Союзівки“, ми мусимо теж дбати про поїст. Тепер ми маємо на „Союзівку“ 58 кімнат з приватними лазничками, 6 кімнат із спільними лазничками та 14 без приватних лазничок. Разом їх 6

78. Числячи всі ліжка, ми можемо в них примістити 189 гостей, крім гуртожитку у Веселці з 40 ліжками і Львова із 50 ліжками, які служать приміщенням для Курсів Українського готельного та дитячих таборів. До справи дитячих таборів треба додати, що час тривання таборів по три тижні добре було б продовжити з огляду на час тривання плавних таборів в іншому часі з перервою одного тижня між нашіми і плавними таборами. В цей тиждень не мають діти до поїстки. Тому варто б подумати над побудованням додаткових приміщень для таборів, щоб ми могли рівночасно приміщувати хлопців і дівчат на „Союзівку“.

ЗВІТ ДАНИЛА СЛОБОДЯНА

За останній рік ми поробили наступні поліпшення: покрили тенісові корти, поширили і направили дорогу, наповнили місце на паркування авт, заложили нову систему пожежних гидрантів, які ми заповнювали ще шість років тому, бо ми були змушені помпувати цілими ночами необхідну воду. Треба було виверити ще одну криницю. Вдалося нам це з успіхом і тепер дістаємо з цієї криниці 20 галлонів на мінуту, так, що „Союзівка“ має забезпечену подачу води. Ми мали проблеми з доплатою води до „Кваса“, тому ми мусили заложити новий провід, який ми мусили накрити стежкою, бо не можна було його викопати.

Всі наші меблі закуповуємо по ціні на 5 до 10 процентів нижче від гуртової ціни. Частина до на прав водопроводів та електрики купуємо по гуртовій ціні. Сусідні власники знають, що готель приходить до нас за парадом і за нашім прикладом впроваджують поліпшення в себе.

Рекомендації: Залю в павільйоні треба конче огрівати для збереження, як також для зимових гостей. Потрібно замінити бодай 50 кімнат для гостей. Наші гості не вдоволені з мотелів, тому треба побудувати додаток до правого крила головного будинку, який містив би також додаток до Ізальні та кухні. Потрібно нам теж будинку для обслуги — дівчат та додаткового будинку для дитячого табору. Відчувається брак капітальних для православних. Якщо ми самі будували додаток до головного будинку — це коштувало б нас по \$4,000 за кімнату включно з меблями, лазничками і килимами. Ми, обидва адміністратори, робимо зміни і поза літнім сезоном всієї роботи, починаючи від адміністрації, порядкування, кухарства і перевозу гостей. В цьому році я мав лише п'ять вілних днів, а п. Квас тільки три. Постійна праця вичерпує фізично і нервово.

Дискусія над звітами головних контролерів та головних радників

В дискусії взяли участь: Т. Шпікула, Д. Шмагала, І. Лисогір і Я. Падох.

В дискусії заторкнуто питання активності головних управителів, праці Окружних Комітетів та їх компетенції, Відділу, які залягають з оплатою вкладок та розбудови УНС в Канаді.

Питання відносилися до гол. контролерів Іванчука, Кокельського і Пуцила та до гол. радників А. Чопик, М. Куропаса, І. Олександровича, Зорича і Мельника, які на запити дали вичерпні відповіді.

На внесення д-ра В. Галана, підтримав інж. Ст. Куропасем, однодушно прийняти всі звіти.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛ. РЕД. А. ДРАГАНА

В дискусії взяли участь: М. Демидчук, інж. Ст. Куропас, інж. В. Косар, Т. Шпікула, Я. Гук, О. Штогрін, В. Гуссар, А. Джула і О. Олександрович.

В дискусії порушено питання особливого відношення до деяких Відділів, осіб і місцевостей, спізнені появи цюгоричного Альманаху та його змісту; мови „Свободи“, спортивних справ у „Свободі“, окремого видання „Українського Тижневика“. З адміністраційних справ заторкнуто: збільшення передплати „Свободи“ і „Веселки“, урешкомлення кіпшарів; оплачування літографій в газеті і опізнання в доручувальні газети передплатникам. Заторкнуто також питання кампанії на призначення членів УНС в 70-річчя „Свободи“, пізнє друкування надісланих дописів і т. п.

На запити і заваги відповідав ред. А. Драган. Помилковий погляд про фароризування в газеті деяких місцевих Відділів чи осіб, має джерело в тому, що одні місцеві Відділи і особи приналяють дописи та статті, а другі цього не роблять. Газета може друкувати тільки те, що до неї надішло. Мова газети є літературною, про неї не має бути добрий знавець мови, епіграфатор „Свободи“. Мова змінюється в тому П мусить змінити газета, що багатьом не подобається. Святкуванням „Свободи“ нарочно не дано великого розголосу, бо стоїмо на порозі 70-ліття УНС. Мимо старань масою тільки 1500 передплатників і тому „Веселка“ є дефіцитним підприємством. Є постійні труднощі в придбанні кваліфікованих українських складачів і звітні трапляються спізнення, як це було з цюгоричним альманахом. Опізнання в доручувальні газети, це вина поштових урядів, а не нашого видавництва. Газета кожного дня у цей сам час виходить на пошту. Є план окремо видавати Український Тижневик з переплатою на нього. В деякі місяці й стилі дописів, що їх не можна всіх на час помістити, звітні негосудовані дописувачів. Спортивний Відділ „Свободи“ веде Володимир Сохан, який вкладає в не багато часу і праці. Ставилося з великою увагою до спорту й до вісток про спортову активність нашої молоді. На жаль „Свобода“ не завжди одержує на час відповідні дописи.

На внесення І. Іванчука підтримав В. Гуссаром однодушно схвалено прийняти звіт ред. А. Драгана.

VIII ПРИНЯТТЯ ЗВІТІВ

Тому, що Головний Уряд окремо схвалив прийняти звіти зараз після їх зложення Екзекутивною. Контрольною Комісією та подальшими головними контролерами і головними радниками, приступлено до наступної дев'ятої точки наради, а саме внесення і ухвал.

IX. ВНЕСЕННЯ Й УХВАЛИ

До голосу в нових справах зголосилися: Б. Зорич, Я. Гук, А. Чопик, В. Мельник, О. Штогрін, А. Джула, І. Олександрович, Г. Олек, І. Кокельський, І. Іванчук, Т. Шпікула, Д. Шмагала, В. Гуссар, П. Пуцило, інж. Ст. Куропас і О. Олександрович.

Б. Зорич — говорив про можливість поширення УНС в Канаді. За останніми статистиками в Канаді є 473 337 українців, з чого 361 496 подали, що говорять по-українськи. Це показувало б втрату під оглядом мовним 24%. Українці під оглядом склони до асиміляції займають 21-ше місце серед національних груп Канади. За числом українців провінції Канади стоїть в такому порядку: Онтаріо — 128 000; Альберта — 105 000; Манітоба — 105 300; Саскачеван — 79 000; Британська Колумбія — 35 640, а далі йдуть Нова Скотія, Нью Бронсвік, Норт Вест, Нова Фундландія і Принс Едвард. Для поширення членства, тому, що конкуруємо з великими сільними компаніями, рішальним аргументом мусить бути сентимент до свого — українського. Але масою теж конкуренцію других українських установ, які посилюють кампанію приєднання нових членів та розсилали добре платилих своїх організаторів. Але нам треба також обнизити наші вкладки і треба мати координатора — директора, який змонтував би організаційний апарат на Канаду. Ми можемо

здобути в Канаді навіть 30 000 членів та організувати в 97 місцевостях 126 нових відділів, про що говорю точними даними в пропозиції до мого плану для Канади. Можна числити принаймні на 1500 нових членів річно при відповідно дібраному апараті, якому треба відповідно заплатити. Директор у розладах має би доплатити місцевим організаціям у приєднанні нових членів, не посилаючи по частину винагороди організатора, коли б він мав свою платню. Для мусити піти в рух від реклами і пропаганди починаючи. Треба оголошень принаймні в двох канадських газетах та декількох радіових програмах. Для молоді та професіоналів треба б і в Канаді свої Союзівки. В Канаді є великі можливості розбудови УНС.

Я. Гук — піднімає такі справи: Введення групового забезпечення для всіх членів Головного Уряду, збільшення винагород за нових членів, призначення фонду на діяльність Окружних Комітетів, запровадження бондівання секретарів, виготовлення книжок з таблицями вкладок в найближчому часі, призначення аворота поштових оплат за висилку поїсток членам, вибудовування нового будинку на „Союзівку“, щоб тут відбули наступну конвенцію, придбання машини для змигання грошей на дрібні на „Союзівку“, виготовлення цінників для бару на „Союзівку“, відновлення напіву при шляху 44 з назвою „Союзівка“, рекламну діяльність таборів по відділах, запровадження на „Союзівку“ їзди верхом на коні та їзди на роверах, що принесло б нові доходи.

Б. Мельник — піднімає, що добре було б поширити правильник для Окружних Комітетів та уточнити в ньому обов'язки голів, секретарів та головних радників. На грамотах краще було б подавати вкладки з поясненнями, скільки коштує „Свобода“ та Фонди. Потрібно теж взяти до уваги при складанні бюджету, що є потрібні видатки на рекламу для Окружних Комітетів.

О. Штогрін — пропонує: привертати увагу, або перестати так ухвалю, щоб звертали Відділами поштові оплати за висилку повідомлень, посылати прямо до членів повідомлення про заплату відсотків на їх позичках, переправляти останню ревізію членських аналізів, затвердити пости лостраторів.

Марія Демидчук — заважала, що її пропозиції були зреферовані вже іншими.

А. Джула — поставив ось такі пропозиції: Держати контакт з братськими організаціями та братським конгресом і розсилати головним урядовим журнал „Фратернал Монітор“, накрутити на стяжку промов членів Екзекутиви і розсилати їх по союзних осередках для використання на радіових програмах; вибрати часом місце для наступної конвенції і проголосити це в пресі; скорше присилати секретарям місячні звіти, бо збори Відділів відбуваються в першу, або в другу неділю місяця і замикати скорше місячні рахунки в Головній Канцелярії; встановити спортовий менеджера для цілого УНС, щоб владштувати асесорів спортивних змагань.

І. Олександрович — пропонував використовувати „Союзівку“ для приєднання нових членів. Можна б адреси гостей нечленів подавати Головній Канцелярії і пробувати їх організувати. Також варто продавати не-членам часове забезпечення відразу тут на „Союзівку“.

Г. Олек — висловила погляд, що союзові відзнаки виявилися непрактичними для жінок і дітей, тому запропонує ухвалити запровадити членські вкладки для них.

І. Кокельський — пропонував виготовити друку, на яких організатори міг би подавати проєкти ухвалення його забезпечення. В місячних звітах добре було б вказувати також відділи, які не вплатали взагалі вкладок за даний місяць. На час літнього сезону обтяженим працюю директором „Союзівки“ можна додати асистента. Далі розбудову „Союзівки“ зробити залежною від бюджету, тобто відповідно до приходу „Союзівки“. При кінці року треба робити інвентур „Союзівки“. Згідно з рекомендаціями конвенції треба виготовити план стипендіального фонду, до якого УНС ми би вкладали з народного фонду по \$5,000 через п'ять років. Стипендії могли б бути у висоті від \$500 до \$1,00 зворотні.

І. Іванчук — відмітив, що, згідно зі статутом Відділу з догматами більше як за два місяці повинні бути сусудовані, а від тих секретарів треба вимагати бондівання. Екзекутива повинна назначити адміністратора „Свободи“, щоб розпочати дохідове підприємство. Треба закупити нові машини та наплатити старі. Щоб притягнути до УНСозу молоді, добре було б відновити спортову акцію принаймні в такій формі, як це було перед другою світовою війною. Річне засідання повинно апробувати план розподілу відділів поміж головних радників. Місячні звіти з фінансовою і рекордовим Відділу треба подавати також в англійській мові в „Тижневику“. Господарка „Союзівки“ повинна бути ведена після устійного бюджету.

Т. Шпікула — пропонував, щоб забезпечення грамоти класи „Т“ були звільнені від плачення вкладок по огісненні якогось віку та щоб бондувати секретарів і владштувати курсів секретарів по округам.

Д. Шмагала — доряджував підшукати і спробувати встановити організаторів у більших містах за платню \$500 за 50 членів місячно.

П. Лисогір — відповів, що добрим організатором УНС заплатив би навіть більше, але таких немає.

В. Гуссар — запитував, чи не можна було б друкувати всі союзові звіти в двох мовах?

П. Пуцило — передав наступні рекомендації головного радного М. Куропаса, який мусив скорше вийти: Не робити на курсах українознавства довгих промов; курси не повинні тривати кожного дня довше, як від 9-ої рано до 1-ої по полудні; не робити довгих концертів при кінці курсів; створити комітету активності студентів.

Інж. Ст. Куропас — просив дозволити йому прочитати рекомендації одержані від секретаря 399-го Відділу УНСозу проф. І. Красницького: Знизити вкладки забезпечення понав \$2,000, впровадити нові класи забезпечення; скоротити членські анлікації; дозволити підписувати тільки секретарям місячні звіти та посылати одержайня грамот; впровадити стипендіальний фонд, запровадити винагороду для Відділів, які постійно розширюються на час; не підтримувати та не рекламувати спортивних дружин і не давати час спортовим дружинам, в яких не бере участь українська молодь.

О. Олександрович — подав наступні рекомендації: 1) Впровадити пости лостратора, який міг би бути організатором; 2) Продовжити поїст головних урядовців на віналі до двох-трьох днів для налязання контактів і провірки відділів; 3) Вжити на виступах репрезентантів УНСозу дох мов пам'ятуючи, що це українська установка; 4) з нагоди 70-ліття УНСозу випускати і роздавати членам даром стінні календарі; 5) устійити призначити кандидатів до Статусової Комісії; 6) Взяти до уваги прохання службовиків відносно виконання всіх службовиків до пенсійного плану, оплачування за службовиків забезпечення Блю Крос і Вло Шилд, виплачування з пенсійного фонду якоїсь суми річні службовикам у випадку його смерті та збільшення вакацій службовикам за більше років служби.

На цьому закінчився четвертий день наради.

П'ЯТИЙ ДЕНЬ НАРАД

В п'ятницю 24-го травня 1963-го року о год. 9-й ранку головний секретар відкрив наради й покликав до слова головного секретаря для вголослення доповіді про організаційні справи.

ДОВОДЬ ГОЛ. СЕКРЕТАРЯ Я. ПАДОХА ПРО ПРОГРАМУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ НА МАЙБУТНЄ

Головний секретар піднімає, що коли минулий рік не був ані добрий, ані злий й збільшив УНСоз на кругло 1 000 членів, новий 1963-й рік розпочався куди гірше. На п'ятому місяці цього року ми не можемо похвалитися поважним успіхом в організаційній діяльності. Після річного засідання Головного Уряду прийшли три місяці тарчі і вакацій, які, зокрема на Сході, дуже сповільнюють союзову роботу. Нашим завданням є мимом всім здобути успіх в цім році й підготувати ґрунт до дальших тривалих успіхів наради чергових років. При солідарній співпраці всіх 24-ох членів Головного Уряду нам напевно поведеться перервати довгий час застою та започаткувати новий період розбудови й росту УНСозу.

Допоміжними чинниками в успішнім закінченні цього року й тривалих успіхів у роках майбутніх повинні бути передусім наступні п'ять:

1) Нові грамоти: З початком осені зачнем велику акцію за забезпечення наших членів та не-членів самостійною грамотою забезпечення на випадок акцідентової смерті та каліцтва. З новим роком ми повинні оформити й віддати в користування українського громадянства грамоту часового (терм) забезпечення, якої наше громадянство вже з давна домагалося. Грамоти будуть видані на мінімальну суму \$5 000. Низькі вкладки від цих грамот повинні зробити їх дуже атрактивними й допомогти при їх допоміж здобути багато нових членів. Головний секретар висловлюється за самостійною грамотою часового забезпечення, бо її комбінація з іншими родами грамот не має великих вигадів на поширення подібно, як це було з на диво непопулярною не старою грамотою подвійного забезпечення до 60-го року життя класи ДП.

2) Медалі О. Грушкі за союзові заслуги в 70-річчя „Свободи“. — Мистец Михайло Черешнювський закінчує виконання мистецької медалі О. Грушкі з його обличчям, з емблемою УНСозу та відповідним написом. Цю медалю одержать особи, які здобудуть у цьому ювілейному році „Свободи“, органу УНСозу, бодай 10 членів для УНСозу, а водночас переплатити газети. Екзекутива рішена поєсти дуже інтенсивну кампанію за тим, щоб якнайбільше членів союзових діячів та приятелів „Свободи“ здобули цю медалю. Нашою метою є знати 250 нових організаторів, які б здобули по 10 членів для УНСозу в цьому році. 2 500 нових членів доданих до тих, яких приєднають секретарі та дотеперішні організатори, повинні заповнити повний успіх цюгоричній кампанії.

Для прикладу й як заповору учасні в акції здобуття медалі О. Грушкі усіх без винятку союзових діячів, головний секретар пропонує, щоб всі члени Головного Уряду твердо зобов'язалися здобути цього року щонайменше 10 нових членів. Екзекутива вислала таке рішення перед цими річними нарадами. Головний секретар пропонує також, щоб всі члени Головного Уряду зобов'язалися підшукати в своїх округах по чотирьох організаторів, які зобов'язалися б здобути для УНСозу по 5 членів місячно. Це дає б такий тривалий доплив нових членів, що він на довгі роки заповнить би великий і постійний розвиток УНСозу.

3) Мандирні урядовці — лостратори УНСозу. — Третім тринадцим інструментом поширення і розбудови УНСозу у нас є головний секретар урядовців Головної Канцелярії УНСозу, яких завданням було б більшу частину свого часу перебувати в терені, відвідувати Відділи та округи, дбачи про їх мандирну працю, допомагати підшукувати надійних урядовців та організаторів і виконувати їх, а в потрібні контрольовати діловодство Відділів та допомогти його наладити. Ці урядовці одержували б постійну платню і користали б з усіх забезпечень на рівні з іншими урядовцями Головної Канцелярії, а крім того здобували б окрему винагороду за організовані нові члени. На погляд головно-го секретаря насам в урядовців за заповору дальшого розвитку УНСозу, що не буде протиявляти традиції громадської настанови УНС, а водночас буде узгоджувати потребу кваліфікованих забезпечених спеціалістів.

4) Реваль вкладки і ділишка дивиденд. — Поширення членства повинна слугити, також основна ревіаль вкладки УНСозу, переведена спеціалістами, яка заторкувала б не тільки питання висоти поодиноких вкладок, але цілої внутрішньої структури і зворотних вартостей вкладок. Вона розв'язала б проблему різноті ступінь вкладок за більшість менш забезпечення. Дальша значна підйашка дивиденд, яку пропонує Екзекутива, також повинна допомогти в рості УНС.

5) Вишкіл секретарів і організаторів. — Організаційний Відділ УНСозу кластиме далі особливу вагу на вишкіл і постійний перевишкіл союзових урядовців, зокрема секретарів і організаторів. Шораз кращі центральні курси на „Союзівку“ та округні курси по більших осередках УНСозу повинні забезпечити нам більше число союзових діячів та постійне підвищення їх кваліфікації. Тільки в цей спосіб зможемо вдержати наступ висококваліфіковану конкуренцію. Поза тим п'ятьма головними точками в проголошеній програмі Організаційного Відділу УНСозу на цей і наступні роки, головний секретар піднімає важливі питання: зміна варті, тобто сприяння у підшуканні молодих працівників на місце знеможених віком та працюю; збільшеної активності та компетенції Окружних Комітетів, яким слід заповнити статуту ширший круг діяльності, що його респектували б Відділи; поділу поодиноких Відділів поміж членів Головного Уряду та Окружних Управ для спеціальної опіки й допомоги тим Відділам, бондівання секретарів щонайменше тих Відділів, які постійно залягають з вкладками до Головної Канцелярії та інше.

Після цієї доповіді головний секретар уділив слова головному касирові Романові Слободянові для з'ясування бюджету на поточний рік.

ДОВОДЬ ГОЛ. КАСИРА РОМАНА СЛОБОДЯНА ПРО БЮДЖЕТ НА 1963 РІК

Гол. касир прочитав пропозицію бюджету, копії якого розділено поміж членів Головного Уряду, та основно висловив всі позиції бюджету, порівнюючи їх з числами прибутків і вичотів з 1962 року.

Гол. секретар Я. Падох піднімає, що в пропозиції бюджету пропонується позицію \$12 000 на кошти двох урядовців — лостраторів, на яку Екзекутива перед річними засіданнями Головного Уряду погодилася й мала запропонувати до схвалення Головному Урядові.

Головний касир погоджується на доповнення цією сумою представлений проекту бюджету.

Гол. касир звернув увагу, що бюджет замикається сумою \$29 000, а коли до нього додати ще \$12 000 на лостраторів, то недобрив

о. Николай Вояковский

**(Чому вибрано до відпустової церкви в Бюффало
ікону Матері Божої Одигітрії?)**

(III)

Чому саме вибрано покровительською нової і відпустової церкви в Вовффало, Н. Й., Вовжу Матір, почитувану в іконі Одиґітрі?

"Слово „Одигітрія" значить провідниця в дорозі". Так названо одну з трьох ікон, що

Наш нарід оцінював цей великий скарб. Не було радісної ані сумної хвилини в історії українського народу, щоб

найперших ікон Божої Матері. Первісно вона була в одній церкві в Антіохії, передана

першим християнам для по-
божнього почитання Богома-
тері. Відтак ця ікона була в
Єрусалимі до п'ятого сторіч-
да на тих, що до неї приби-
гали. Князі перед воєнними
походами приходили перед
ікону Богоматері Оригінал

...я, коли Явдокія, жінка грецького царя Теодозія Молодшого (408—450) прислала цю ікону з Єрусалиму до

Константинополя і дала її перек ікону і дякували їй.
своїй сестрі св. Пульхерії, яка Другий раз копію цієї іко-
поставила її у Влахернським ни Божої привезла в 1046 р.

Там ікона Божої Матері прославилася многими чудесами. Вона була втілювачем волею царя Константина Мономаха, якою він благословив її на подружжя з чернігівським князем Рюриком.

В каноні Пресвятої Богородиці Одигітрії вчислється загальними висказами чудотворну діяльність Пресвятої Божої Матері для тих людей, що перел. її іконою.

Одигрій допоміг і порятунку шукали.

...церква на побережжі моря Мармара, що в ній почитково знаходилася ікона Богоматері — Одігітрії, була монастирською церквою Пу-

теводителя, то значить провідників в мореплавбі. Іменню, ті, що в тодішніх часах пливли кораблями, мали звичай їти до того храму і молитися

про опіку і про благословення на дорогу і про щастливу плавбу безпечною водою з

...себе „пугувателю“ для
спасі полорожі. Зітхні і по-

на одній з вершин. Зона, в якій ступалась за покривджені, і брала в охорону людей проти злоби ворогів-армій, і

цю Царгороду було чудо, ко-
ти Божя Мати сама привела
твох заблуканих слівців пе-
кольних. Вона всіх спасала
хто тільки зносив до неї руни
просив милости для своєї

спасени:..

Одигітрів. І відтоді цю ікону
ієсь, нарід став називати: Матір Божу Одигітрї за по
Одигітрїя, тобто провідниця

дорозі життя.
Бірна копія цієї ікони давичі
прийшла з Паргороду на Ук-

Перший раз припезла її Пречиста Божя Мати єдиною провідницею в часі нашого земського життя. Наш

жінка св. Володимира Велико-
го в 987 році. Вона одержала
кону від своїх братів Кон-

таїтина і Василя, і привез-
ла П до Кисьва, якнайцінні-
ший скарб, як свою Провід-

ницю в дорозі. Вона й гаряче
долилася перед тією іконою
до Богоматері, щоб світло

Христової віри, яке щотільки рить Тарас Шевченко в пось-
 діяло на Україні, закріпило Іван Підкова:
 ся, та щоб Христове Царство (Заінчення на стор. 8-й):

70-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З уваги на те, що 22-го лютого 1964-ого року сповнить 70 років від часу заснування Українського Народного Сою-

зу, Головний Уряд постановляє опублікувати з цієї нагоди Історію УНСоюзу українською і англійською мовами та зєкликas все своє членство і всі свої Відділи та Окружні Ком

тети відзначити цю дату відповідними імпрезами. Рівночасно Головний Уряд постановляє проголосити 1964-ий рік кожним ювілейним роком УНСоюзу та з цієї нагоди повести ор-

7.000 нових членів.

Тому, що виховно - відпочинкова оселя УНСоюзу, від-
ма, як „Союзівка”, грає поважну роль в розвитку нашої ор-

Уряд УНСоюзу постановляє продовжувати та — в межах можливостей — розбудувати і вдосконалити ту службу.

Після цього приступлено до розподілу пожертв на на-
родні й церковні цілі із Народного Фонду УНСоюзу.

Розподіл допомоги УНСоюзу на церковні й народні цілі

Головний передсідник започаткував дискусію в справі приділення допомоги на церковні й народні цілі з Народного

В дискусії над цією справою забирали голос: І. Ожежко, І. Іванчук, В. Коссар, інж. С. Куропась, А. Драган, п.

Після закінчення дискусії схвалено більшістю голосів розділити поміж українські церковні та національні уст

Х. ЗАВРІТТЯ НАРАД

Головний передсiдник П. Лисогiр ствердив, що нiхто членiв Головного Уряду бiльше не зголошується до слуху.

та що повністю вичерпано намічений порядок нарад, тож за згодою прийвних, заклав наради Головного Уряду УНР. Це сталося в п'ятницю, 24-го травня 1963-го року о годі

Після цього прийшли спонтанно й згідно з давною традицією відспівали стоячи український національний гімн

Ярослав Падох
голови́ний секретар

1. The authors are grateful to the Ministry of Education of the Russian Federation for the financial support of the work.

Успіхи Українського Республіканського Клубу Філадельфії

В середу 7-го серпня 1963 р. у будинку Федерального Суду у Філадельфії перед федеральним суддею Френсісом Л. Ван Дазеном склали громадянську присягу 37 українців і українки, найбільша мабуть дотепер організована група українських кандидатів на громадянство США. Присягу склали понад 200 нових громадян того дня. Після записування і промови судді Ван Дазена й інших офіційних осіб, українська група під проводом голови Комітету і головного радного УНСОУ, Івана Олександровича, перейшла до залу Джеймсона в публічному готелі "Бенджамін Франклін", де відбулося прийняття, влаштування для нових громадян — українців Республіканського Партию Філадельфії.

За головним столом засіли: голова Відділу УККА, д-р Богдан Гнатюк, голова Республіканської Парти у Філадельфії Віллем Дж. Девлін, кандидат на посади міста з району Республіканської Парти Джеймс Мек Дермотт, голова Республіканського Клубу Пенсильванії адвокат Тома Дармограй, представив присутнім склад головного стола та передав слово голові Республіканської Парти Філадельфії, В. Дж. Девліну, який розпочав своє слово українським "Добрий день" і після привітання нових громадян США передав слово кандидату на мейора міста, адвокату Мек Дермотту. Він побажав українською мовою новим громадянам "Міжох літ" і закликав їх, щоб як громадяни Америки, не забували ніколи своїх батьків і братів у вільній Україні, а саме: "Скажи Мек Дермотт під'їжджайте присутні. Він закликав тих зібраних українців, що коли він стане посади міста, двері для всіх українців у нього будуть відчинені".

Описав промови адвокат Джордж Гершенфельд, який постійно співпрацює разом з адвокатом Тома Дармограєм як правий дорадник і засудив кандидатів на громадянство перед іміграційним урядом, до речі, востань безкоштовно. Він ствердив, що для нього було великою пристрастю працювати з нашим Комітетом, якого склад працював ефективно. Тоді адвокат Дармограй представив присутнім членів двох комітетів для справ громадянства, а зокрема підкреслював заслуги пані — членкині Комітету: Дарі Завадович, яка спонукала навіть свого чоловіка, виповнити громадянські папери, дали пані Лі Лукецької, Євгені Мечник і Зірки Колішко.

З черги відома акторка п. Іксана Рудкевич промовила англійською мовою від імені нових громадян, дякуючи Республіканській Парті за допомогу і обіцяючи іменем приятелів "бути добрими громадянами і добрими республіканцями". Тоді при цьому твердити, що того дня отримали американське громадянство визначні діячі нашої еміграції, які тепер творять творчий склад "Театру в п'ятистах", а саме: Богдан Паздрій, Володимир і Юлія Пашаровські, Ярослав і Оксана Рудкевичі, Юлія і Марія Сухар та інші визначні наші громадяни.

На закінчення прийняття адвокат Гершенфельд, який викопотав негати написання громадянських грамот для п'яти нових громадян (звичайно такі грамоти отримуються швидко після тижня від дня присяги) вручив їм грамоти п. Володимиріві і Юлії Пашаровським, паням Софії Клоос і Лідії Завадович та п. Теодорові Ракові. Негати не після закінчення прийняття, названі нові громадяни зареєструвалися у публічній виборчій комісії як члени Республіканської партії, поблизуючи таким чином число українців — республіканців.

Вперше, мабуть, в історії Філадельфії американська преса, а зокрема два найбільші щоденники "Інквірер" і "Буллетин" (оба з мільйонами накладом) поцікавилися питанням нових громадян — українців і помістили в кількох виданнях у різних лінійках обширні згадки про прийняття нашої Комітету і діяльність громадянства, а зокрема про дії адвоката Дармограя. Івана Олександровича і інших. Як стверджують інші згадки, праця нашої комітету виявилася такою успішною, що Республіканська партія Філадельфії має намір зробити цей Комітет постійним і заангажувати його для праці серед інших національних груп, які не мають цього досвіду, що його набули українці Філадельфії.

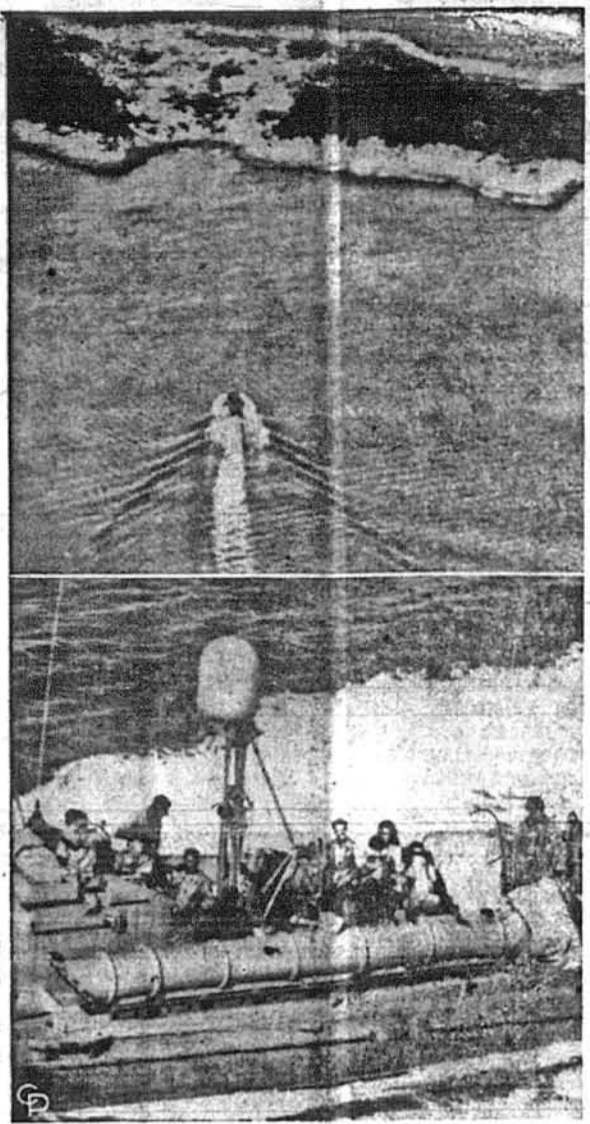
День перед записанням групи 37 українців і українки у Федеральному Суді, віддали доміну "Трибуна", де відбуваються постійно сесії присягання в історичному громадянському папері, навчанням змінки для прохання про громадянство і т. п., — найвищі чинники Республіканської партії Філадельфії, а саме п. Девлін, Мек Дермотт, Бліклі, Гершенфельд та інші. Вони були захоплені добре зорганізованим апаратом Комітету для справ громадянства, душею якого є Іван Олександрович, що зумів зорганізувати не лише справний апарат, але також заохотити численних мешканців Філадельфії, — українців до вступу в апарат, а також права членів цієї країни — стати громадянином США. — Догляди прохання про набуття громадянства виконано понад 300 українців і українки міста Філадельфії, а понад двісті перейшли переселення в бірю урядові іміграції і натуралізації. В найближчому часі, а саме 26 серпня складе присягу найбільша, мабуть, взагалі зорганізована група українців — 66 осіб, а за нею йдуть далі групи.

Під час відвідин в доміні "Трибуна", голова Республіканської партії Філадельфії п. Девлін промовив до зібраних понад 40 осіб, вітаючи їх рішення стати громадянами США і брати участь в політичному житті країни, що є одним з головних привілеїв і обов'язків громадянина. Описав промови молодий і динамічний кандидат на посади міста Філадельфії Джеймс Мек Дермотт, який з запалом заявив:

"Ця країна повинна належати вам і вашим дітям так само, як вона належить нам всім. Тут під зоряним прапором ваші діти виростатимуть без страху перед ніким. Це власне те, що забезпечує нам ваше прохання стати громадянином Америки. Ми хочемо, щоб ви були частиною нашої спільноти і щоб ви допомогли їй!"

Акт Комітету для справ громадянства Українського Республіканського Клубу у Філадельфії повинна бути зрештою для інших наших осягнень. Вона, донаслід, що діяльність, заклад одиниць, в цьому випадку Івана Олександровича, можуть потягнути за собою і оживити присутні діли. Українські нові громадяни, Америки, можуть своєю участю в політичному житті країни в неможливо змінити хід подій в локальному і загально американському масштабі, і можуть навчити Неодного з тих, які знами не історії ім'я України по думці фальшивої "доктрини", що Україна була завжди історично частиною Росії".

ПІРАТСЬКИЙ НАПАД НА БАГАМАХ

Зроблені американською береговою сторожею фотографії показують (горі), як корабель Кастровської Куби зближається до берега острова Англія на Багамах і низу, як цей же корабель відпливає із північними з цією британською територією наспівно 19 кубинських емігрантів, між якими була одна жінка.

На оселі ім. О. Ольжича в Лігтоні закінчено дитячий табір

Лігтон. — В суботу 17-го серпня відбувся тут Літературний вечір, присвячений творчості поета Григорія Чупринки, розстріляного більшовиками в серпні 1921-го року в Києві. Вибраний цикл його поезій відклавмували діти молодечих таборів Українського Золотого Хреста, а саме: Юрко Курчаба, Богдан Пазуник, Наталка Турчак і Юрко Пазуник. Другий цикл поезій рецитували українські мистці живоного слова, а саме Марія Степова і Володимир Пашаровський, а Юлія Пашаровська, при аконіаніменті проф. Зої Марко-нада.

БАКАЦІ

Проведіть свої БАКАЦІ в БІЛОМУ ДОМІ (White House) Accord, N.Y. (4 милі від СОЮЗІВКИ) Ліс, поляни, річка, риболовля, великий фільтрований басейн. Кімнати мають гарячу і холодну воду та придатні ліжечки. Домашній харч, на бажання дістачий. Також винаймається кімнати без харчування і для самостійного варення. Цілих пристоупні. По інформації звертатися: STEFANIA KRYNYSKA WHITE HOUSE — ACCORD, N.Y. Tel.: Kerkhonkon 8018 M в Нью Йорку тел.: EV 3-1830 Доїзд автобусом Route 209 до Accord, N.Y., відтак до Grant Road. Доїзд автобусом з Port Authority Bus Terminal, 8-мй Аве. 141-ма вул. в Нью Йорку: Short Line Bus to Accord, N.Y.

ПРОЩА НА ВІДПУСТ ДО БОФФАЛА

(Закінчення зі сторони 7-ої)

Синє море зіврокою, то стоїте, то ніс. Кітучом хвилі, як ті гори: Ні землі, ні неба. А все ж таки, через те, "жизньское море" мусимо прощатися. Докладаючи всю свою надію на нашу Провидицю Небесну Неньку, що до нас і сили і підваги, прощатися крізь різні життєві трюнди і труднощі, щоб щасливо дійти до нашої життєвої мети. Без провідництва Божої Матері, ми скоро зблудили б, ми втратили б наші ету, задля якої ми сотворені і яку мусимо осягнути.

Та на щастя, ми на світі не самі. Є хтось, що думас про нас. Є хтось, що чує сумний і плач нашої душі. Є хтось, що його славимо словами "Радуйся, ручко всезла-тая!" Є щира — золота рука нашої Небесної Неньки, що як наша невтомна Провидиця в дорозі нашого життя, надхненнями і своєю поміччю, не раз і чудотворною, щасливо, хоч тяжкою дорогою життя, доправаджує нас до нашої мети, до щасливої ві-наєсти.

"Радуйся, Богородице Одигітріс, всіх і завжди наставляючих вірних, шествувати ко великому пути спасительному". Такими гарними словами прославляє наша свята церква Матір Божу Провидицю в дорозі — Одигітрію. Вона, Пресвята Богородиця, вставляє своїх вірних дітей на всякі спасенні дороги. Кожен з нас хоче мати цю певність, що дорога нашого життя, якою ми йдемо, є справді "спасительним путем" для нашого земського і вічного життя. І тут є необхідною для нас допомога Божої Неньки. Бо тільки Вона, як Провидиця в дорозі нашого життя, може щасливо довести нас до мети нашого життя. Хоч би хвилі пристрастей і земських покус ада-

BARCA Company
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
НАЙКРАЩІ машини до писання — марки "ОЛІМПІЯ" — українські і англійські тільки в АРЦІ.

Увага! Увага!
ВИСЛІКОВЕ БЮРО
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
Васильєвська, холодолюбна, телефоніст і т. д.
В ЛІПНІ І СЕРПНІ в НЕДІЛІ ЗАКРИТО.

РОЗІВКИ
ВОДОСЛАВ'ЯНИН — автор двох видань брата ВОДОСЛАВ'ЯНИН, сестри Колішкі, поет-Томаш, Задія Україна. Хто знає би про його перебування, або він сам, прошу голосити: Mr. N. WODOSLAWSKY, 24 Hector Ave., TORONTO 4, Ont., Canada.

APARTMENT for RENT
НЕУЗБЕДОВАНИ МЕШКАНЦІ ПО ЧИНАМУ в БРУКЛІНІ
UNION ST., Cor. SUTTER AVE.
Великі, просторі кімнати на першому поверсі, під'їзд з фронту. Чудово кузине, ванна, туалет, білизняна. \$85.00 місячно.
Tel.: IN 7-1372; TR 5-6310

REAL ESTATE
БЛИЗЬКО СОЮЗІВКИ.
3 спальні, гарний модерний дім, каміон з ситного каміня під'їзд, гараж. Чудово зведена земля. Ціна \$14,500. Сплати.
KOPP OF KERHONKSON, N.Y.
Tel.: Kerkhonkon 7500

РІЗНІ

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
Bayonne Hoboken
Guttenberg North Bergen
Union City Weehawken
Every Banking Service
Deposits Insured Up To \$10,000
By The Federal Deposit Insurance Corporation

У гостях добре, дома ліпше
Історичні оповідання.
ЦІНА — \$5
"СВОБОДА"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY 3, N.J.

FUNERAL DIRECTIONS
ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕПТИ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх.
Послуга чесна й найкраща.
Випадку смутку в родині, клієнту, як в день, так і вночі:
John KOWALCHUK
129 GRAND STREET (Cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: Henderson 4-5131

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОПІДНА ОБСЛУГА.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна квітнина до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

НОВА КНИЖКА ПОРЗІП
ОСТАПА ТАРНАВСЬКОГО
"САМОТНЕ ДЕРЕВО"
Ціна — \$2.00
Замовляти: "СВОБОДА"
81-83 Grand Street — JERSEY CITY 3, N. J.
Книжка вийшла в обмеженому накладі і її нема в розпродажі в книгарнях.

СИМОН ПЕТЛЮРА
"СТАТТІ, ЛИСТИ, ДОКУМЕНТИ"
У книжці вміщені статті Симона Петлюри, друковані від 1902 р., відозви, накази, телеграми рр. 1917-1920 підписані ним, листи, з яких понад тридцять друкуються вперше. Також подано матеріали до біографії праця Симона Петлюри.
Книжка видана на добром папері, має 480 ст. великого формату, 9 ілюстрацій.
Ціна книжки \$6.00, а гарний подар. оплати \$7.00.
Замовляти: "СВОБОДА", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

В КНИГАРНІ "СВОБОДА" можна набути
Леся ХРАПІВКА: РОСТИКОВА НАЗКА
Ілюстрації: Шин Мухомір-Мирц
Ціна — \$1.50
Замовлення просимо слати: "СВОБОДА" P. O. Box 346 Jersey City 3, N.J.

Д. ГУМЕННА ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ
Ілюстрації: Шин Мухомір-Мирц
Ціна \$2.00
"СВОБОДА" 81-83 Grand Street Jersey City 3, N.J.

Придбайте для своїх дітей! Питайте по книгарнях! Найкращий ПІДРУЧНИК
для початкових класів відповідного і українського парафіяльного шкільництва — це
МІКОЛИ ШЕРБАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
у виданні УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ і "СВОБОДИ".
Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ. КРЕЙДОВИЙ, ВЛИЙ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.
Замовлення і належність слати на адресу: "СВОБОДА" P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 5090. Шейх!
A FRUSTRATED ALI SOON EMERGED FROM THE ROYAL TENT "YOU MAY GO IN," HE MUTTERED.
KELLY MOTIONED TO THE NATIVE BEARING THE BOX OF COSTUME JEWELRY, THEN FOLLOWED HIS COMPANIONS INSIDE.
THERE THEY FACED AN IMPRESSIVE, ELEGANT FIGURE — HERE WAS THE POWERFUL SHEIK BEN ABEN!

Незабаром вийшов з королівського шатра невдоволений внаслідок розбитих плянів Алі. Ви можете ввійти, промишрив він.
Келлі показав жестом тульцеві, що ніс скриньку з одяговою біжутерією, а тоді пішов до середини за своїми компаньйонами.
Там вони стали перед показною, елегантною по-статтю! Ось був впливовий шейх Бен Абен!